

UCHWAŁA Nr ...../18
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIECIU

z dnia 1 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018-2027.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz.1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz.130) uchwała się, co następuje:

§1. Przyjąć Strategię Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018-2027 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Świecia.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jerzy Wójcik

RADCA PRAWNY

Gornowicz
Przemysław Gornowicz

UZASADNIENIE

Strategia jest dokumentem programowym, określającym wizję i misję Gminy, cele strategiczne i operacyjne. Niniejszy dokument określa główne kierunki i cele przyszłego rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturalnego Gminy. Dokument ten powstał w oparciu o analizę stanu obecnego, potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców. Celem nadrzędnym Strategii jest określenie trendów i wyzwań stojących przed Gminą w kolejnych latach, wskazanie kierunków rozwoju Gminy. Strategia określa listę przedsięwzięć oraz zadania przewidziane do realizacji w kolejnych latach dla całej społeczności lokalnej, instytucji i środowisk działających na terenie Gminy. Strategia jest też niezbędnym dokumentem przy ubieganiu się o fundusze zewnętrzne, w tym zwłaszcza o fundusze zewnętrzne ze środków unijnych. Obecna Strategia została opracowana w ramach współpracy powołanego przez Burmistrza Świecia zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Świecie. Zespół składał się z przedstawicieli Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych radnych Rady Miejskiej w Świeciu oraz przedstawiciela organizacji pozarządowej. Prace zespołu wspierała wybrana firma zewnętrzna, która opracowywała dane gromadzone zarówno na drodze konsultacji społecznych, jak i poprzez pozyskiwanie danych z ogólnodostępnych źródeł. Szczegółowe informacje ze sposobu przeprowadzenia konsultacji społecznych przedstawia załącznik do niniejszej uchwały.

Analiza wykonania Strategii Rozwoju Gminy na lata 2008-2017 została przeprowadzona w 2017 roku, podsumowanie przedstawiono w czerwcu 2017 roku. Opracowanie nowej Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018-2027 jest więc uzasadnione i konieczne.

BURMISTRZ
Tadeusz Pogoda
TADEUSZ POGODA

Sprawozdanie z realizacji konsultacji społecznych w ramach opracowania Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018-2027.

W trakcie prac nad opracowaniem Strategii odbyto szereg spotkań konsultacyjnych z różnymi grupami interesariuszy. Podczas tych spotkań, ich uczestnicy zostali zapoznani z zasadami opracowywania dokumentów strategicznych, a także wspólnie wypracowali propozycje przedsięwzięć istotnych dla dalszego rozwoju Gminy, jakie powinny znaleźć się w Strategii.

W dniu **28 czerwca 2017 r** odbyło się spotkanie z przedstawicielami **środowiska wiejskiego, tj. z sołtysami**, którzy zgłosili do Strategii następujące propozycje przedsięwzięć.

- Przygotowanie miejsc do rynku zbytu dla rolników w ramach sprzedaży bezpośredniej.
- Zagospodarowanie rzeki Wdy u ujścia do Wisły czyli utworzenie tzw. małej mariny,
- Rozwój szlaku turystyczno – wodnego w związku z udrożnieniem Wisły i Wdy.
- Rozwój szlaku turystyczno-rowerowego w kierunku Świecie – Chełmno.
- Rozwój budownictwa socjalnego i mieszkań wspomaganych i chronionych na obszarach wiejskich.

Również 28 czerwca 2017 r. odbyło się spotkanie z **przedstawicielami biznesu w ramach spotkania Społecznej Rady Gospodarczej**, podczas którego zgłoszono do Strategii poniższe propozycje.

- Utworzenie terenu inwestycyjnego Vistula Park III w okolicy nowo powstającej S5.
- Rewitalizacja miasta Świecie.

Dnia **12 lipca 2017 roku** odbyło się spotkanie z **przedstawicielami organizacji pozarządowych**, którzy zgłosili następujące propozycje przedsięwzięć:

- Rozwój budowy ścieżek rowerowych i rekreacyjnych.
- Oświetlenie istniejących i nowych ścieżek rowerowych i rekreacyjnych.

Zaproszenie na spotkanie rozesłano w formie informacji elektronicznej do 40 organizacji, dodatkowo informowano o spotkaniu telefonicznie. Udział w dyskusji o Strategii wzięły następujące organizacje Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej Inkubator Przedsiębiorczości, Stowarzyszenie Razem dla Świecia, Polski Czerwony Krzyż, Stowarzyszenie Yacht Club Morski Columbus, Lokalna Grup Działania Gminy Powiatu Świeckiego.

Czynny udział w opracowaniu Strategii brał powołany Zarządzeniem Burmistrza z dnia 30 maja 2017 r. Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata 2017-2027.

W skład zespołu weszli:

- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- radni Rady Miejskiej w Świeciu,
- pracownicy Urzędu Miejskiego w Świeciu,
- pracownicy jednostek organizacyjnych gminy Świecie – OPS, Miejska Biblioteka Publiczna i Ośrodek Oświaty i Wychowania.

W trakcie swoich posiedzeń Zespół również wypracował i przedstawił poniższe propozycje przedsięwzięć, które zostały zaproponowane w Strategii.

- Odbudowa skrzydła północnego Zamku Krzyżackiego.
- Rozwój terenów inwestycyjnych Vistula Park I i II.
- Realizacja rewitalizacji na obszarze miasta.
- Rozwój budownictwa socjalnego.
- Rozwój budownictwa w ranach ŚTBS.
- Rekonstrukcja murów miejskich na obszarze Starego Miasta.
- Rekonstrukcja bramy cmentarnej i murów przy historycznym cmentarzu przy ul. Mickiewicza.
- Budowa kolejnej kwatery dla Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych.
- Rozwój OZE na publicznych obiektach gminnych.
- Utworzenie terenu Vistula park III w okolicy nowo powstającej S5.
- Wyznaczenie terenów pod budownictwo socjalne.
- Aktualizację granic miasta.
- Utworzenie domu opieki dla osób starszych.
- Wzmocnienie i remont wałów przeciwpowodziowych, w tym wałów w Przechowie.
- Rozwój infrastruktury sportowej (np. boiska osiedlowe, siłownie plenerowe).

W toku konsultacji społecznych, informowano o pracach nad Strategią w formie internetowej, zachęcając mieszkańców Gminy do czynnego udziału w opracowywaniu dokumentu. Mieszkańcy zgłaszali swoje uwagi za pomocą poczty elektronicznej i listownie skierowane do Wydziału Gospodarki, Rozwoju i Współpracy Zagranicznej.

W wyniku zaangażowania mieszkańców wpłynęły następujące propozycje.

- Utworzenie nowych obszarów zieleni.
- Odnowienie zasobów zieleni miejskiej.

- Zagospodarowanie zieleni wzdłuż rzeki Wdy przy ulicy Wodnej i Nadbrzeżnej, utworzenie bulwaru.
- Odnowienie skarp betonowych przy ulicy Mickiewicza.
- Stworzenie systemu edukacji dla rodzin dysfunkcyjnych w zakresie codziennego prowadzenia domu z wykorzystaniem istniejącej bazy tj. kuchni w szkołach czy przy świetlicach wiejskich.
- Organizacja imprez propagujących zdrowy styl życia dla osób starszych.
- Organizacja zajęć dydaktycznych dla dzieci mających gorsze wyniki w nauce oraz dla dzieci szczególnie uzdolnionych.
- Promowanie i inwestowanie w energię odnawialną.
- Stworzenie funduszu dla właścicieli kamienic na ich renowację i niezbędne remonty.
- Stworzenie nowej strefy gospodarczej z szeroką akcją pozyskiwania dużych podmiotów gospodarczych, wykorzystując dogodne położenie komunikacyjne.
- Współdziałanie gminy i jej zaangażowanie w tworzenie drogi wodnej na Wiśle z możliwością stworzenia portu rzeczno-jezioro na Wdzie.

Wszystkie propozycje zostały poddane pod dyskusję na spotkaniach roboczych Zespołu ds. opracowania Strategii. Wypracowany dokument zamieszczono na stronie internetowej www.swiecie.eu, informując w mediach mieszkańców o możliwości konsultacji opracowanego dokumentu w okresie **od 26 stycznia do 9 lutego 2018 roku**.

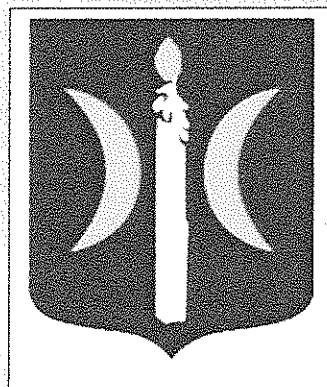
W tym okresie wpłynęły uwagi od mieszkańców Gminy w zakresie:

- poprawek stylistycznych i literówek w dokumencie,
- wprowadzenia dodatkowych przedsięwzięć.

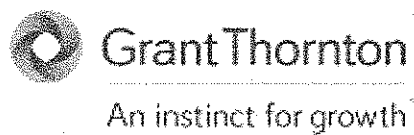
Opracowany dokument dnia **1 marca 2018 roku** został przedłożony do uchwalenia Radzie Miejskiej w Świeciu.

Strategia
Rozwoju Gminy
Świecie na lata
2018-2027

Wykonawca:

Dorfin Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o., Sp. k.

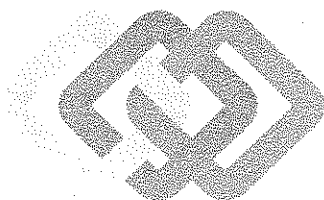
ul. Głowackiego 20

87-100 Toruń

T +48 56 657 55 91

F +48 56 475 45 47

www.GrantThornton.pl

Grudzień 2017 r.

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozdział 1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej.....	6
Ogólna charakterystyka.....	6
Położenie geograficzne	6
Dziedzictwo kulturowe	6
Kluczowe wnioski i obserwacje	7
Sfera społeczna	7
Ludność	7
Pomoc społeczna	11
Ochrona zdrowia.....	14
Edukacja	14
Bezpieczeństwo publiczne	18
Instytucje kultury.....	19
Sport i rekreacja.....	20
Działalność organizacji pozarządowych.....	21
Obszary problemowe wymagające rewitalizacji.....	22
Kluczowe wnioski i obserwacje	23
Strefa gospodarcza.....	23
Podmioty gospodarcze	23
Tereny inwestycyjne.....	26
Rynek pracy.....	26
Turystyka	29
Rolnictwo i leśnictwo.....	31
Kluczowe wnioski i obserwacje ze sfery gospodarczej	31
Środowisko przyrodnicze	32
Rzeźba i zagospodarowanie terenu	32
Gleby	32
Wody	32
Lasy i tereny zieleni miejskiej.....	32
Obszary chronione.....	33
Zagrożenia środowiska.....	33
Kluczowe wnioski i obserwacje w sferze środowiskowej.....	34
Infrastruktura techniczna.....	34
Zasoby mieszkaniowe.....	34
Mieszkalnictwo komunalne	34

Gospodarka wodno-ściekowa.....	35
Gospodarka odpadami.....	35
Infrastruktura drogowa i transportowa.....	36
Sieć gazowa	36
Sieć ciepłownicza	37
Kluczowe wnioski i obserwacje	37
Budżet gminy.....	38
Rozdział 2. Partycypacja społeczna – wyniki konsultacji społecznych	38
Badania ankietowe – ankietę elektroniczną i ankietę w formie papierowej.....	39
Spotkania konsultacyjne.....	43
Rozdział 3. Analiza SWOT.....	45
Rozdział 4. Obszary problemowe	50
Rozdział 5. Kierunki rozwoju	51
Wizja	51
Cele rozwojowe.....	51
Najważniejsze przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w latach 2018-2027.....	52
Rozdział 6. Spójność kierunków rozwoju gminy z dokumentami programowymi i planistycznymi	58
Poziom wspólnotowy.....	59
Poziom krajowy.....	59
Poziom regionalny.....	60
Poziom lokalny.....	61
Poziom miejscowy	62
Rozdział 7. System wdrażania, sposoby monitorowania i kontroli.....	65
Rozdział 8. Finansowanie Strategii Rozwoju Gminy Świecie	66
Spis map.....	67
Spis schematów.....	67
Spis tabel.....	67
Spis wykresów	68

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018 – 2027 jest dokumentem stworzonym dla gminy Świecie i jej mieszkańców, a także różnorodnych podmiotów działających na jej terenie: przedsiębiorców, organizacji oraz inwestorów. Niniejsza strategia ma znaczenie priorytetowe dla rozwoju Gminy. Poniższy dokument określa obecny potencjał rozwojowy Gminy, jak również to, co jest możliwe do osiągnięcia w perspektywie najbliższych lat.

Strategia Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018 – 2027 została opracowana z inicjatywy władz lokalnych dostrzegających potrzebę zaplanowania kompleksowego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy w kolejnych latach. Głównym jej celem jest umożliwienie efektywnego, prawidłowego i szybkiego rozwoju danego obszaru zgodnie z przyjętym planem. Jest to narzędzie wspierania pozytywnych zmian w przestrzeni zarówno miejskiej, jak i wiejskiej oraz niwelowania barier istniejących lub mogących pojawić się w otoczeniu. Co więcej, niniejszy dokument stanowi instrument umożliwiający podjęcie wspólnych działań różnych środowisk w celu rozwiązywania problemów społeczno-gospodarczych na terenie Gminy. Opracowanie Strategii Rozwoju jest istotne także z punktu widzenia możliwości ubiegania się o środki zewnętrzne – krajowe i zagraniczne, w tym środki z Unii Europejskiej.

Niniejsza strategia rozwoju składa się z 8 rozdziałów. Pierwsza część opracowania stanowi część diagnostyczną, druga natomiast część programowa. Część diagnostyczna obejmuje **diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej** gminy Świecie, dokonaną na podstawie analizy dokumentów dostarczonych przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego, danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego, jak również dostępnych informacji na temat Gminy. Uzupełnieniem tych informacji i wniosków z nich wyciągniętych było przeprowadzenie wśród mieszkańców badania ankietowego. Przeprowadzenie diagnozy społeczno-gospodarczej, pozwoliło na dokonanie oceny stanu bieżącego w Gminie oraz określenia jej mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń. Wykonana **analiza SWOT** umożliwiła identyfikację istniejących problemów, a następnie wybór optymalnej drogi ich rozwiązania, stanowiąc punkt wyjścia do wyznaczenia głównych kierunków rozwoju gminy Świecie. Na podstawie dokonanej diagnozy zostały określone obszary problemowe oraz cele, do osiągnięcia których powinno się dążyć poprzez realizację planowanych przedsięwzięć. Niniejszy dokument jest spójny z priorytetami i celami dokumentów szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Uzupełnieniem części programowej jest wskazanie systemu wdrażania i monitorowania oraz oceny realizacji Strategii oraz źródeł finansowania poza budżetem Gminy.

Podczas prac nad dokumentem wykorzystano wiele metod i narzędzi strategicznego planowania, takich jak: metoda ekspercka i uspołeczniona, metoda aktywnego planowania strategicznego, analiza SWOT oraz metody pośrednie – konsultacje pośrednie (ankieta).

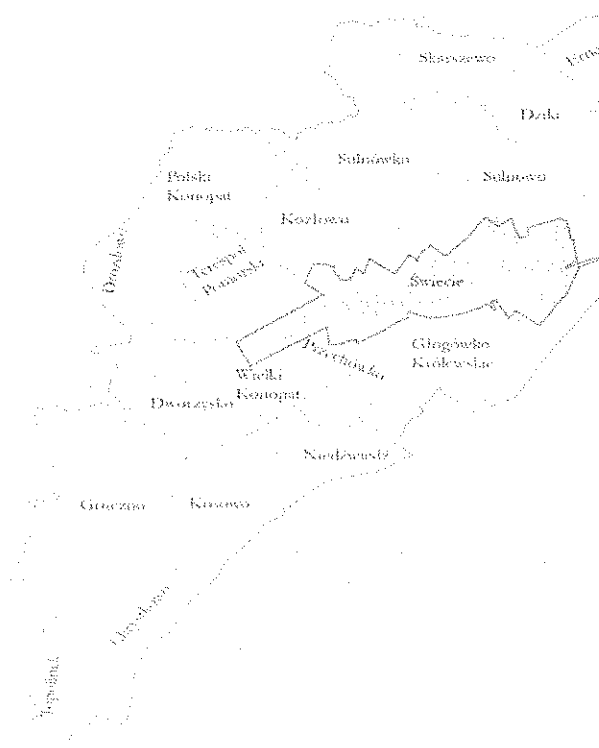
Rozdział 1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej

Ogólna charakterystyka

Położenie geograficzne

Gmina miejsko-wiejska Świecie należy do powiatu świeckiego, który znajduje się w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Od północy sąsiaduje z gminami Drzycim i Jezewo, od wschodu z gminą Dragacz, od zachodu z gminami Bukowiec i Pruszcz, a od strony południowo-wschodniej z gminami powiatu chełmińskiego (gminą Chełmno i miastem Chełmno). Pod względem administracyjnym gmina zajmuje powierzchnię 175 km², z czego 12 km² stanowi obszar miasta, a 163 km² to teren wiejski. W skład gminy miejsko-wiejskiej wchodzi miasto Świecie oraz sołectwa: Chrystkowo, Czaple, Dworzysko, Głogówko Królewskie, Gruczno, Kosowo, Kozłowo, Polski Konopat, Sartowice, Sulnowo, Sulnówko, Topolek, Wiąg. Gmina Świecie zlokalizowana jest na lewym brzegu Wisły.

Mapa 1. Położenie Świecia

Źródło: Opracowanie własne.

Dziedzictwo kulturowe

Z niezwykle ciekawą przeszłością Świecia ściśle związane jest dziedzictwo kulturowe rozumiane jako zbiór rzeczy materialnych, niematerialnych związanych z wydarzeniami historycznymi, wartościami duchowymi i obyczajowymi, które zostały uznane za warte ochrony prawnej współcześnie.

Najważniejszym i najbardziej rozpoznawalnym zabytkiem Gminy jest Zamek Krzyżacki wybudowany w latach 1335-1350 w widłach Wdy i Wisły. Z czasem Zamek stał się siedzibą późniejszej komturii świeckiej. Inne cenne miejsca i obiekty to m. in. tzw. Klasztornek, neogotycki ratusz w Świeciu, Stara Fara, kościół Św. Andrzeja Boboli, rynek w Świeciu, góra św. Jana w Grucznie, chata mennonicka w Chrystkowie.¹

Kluczowe wnioski i obserwacje

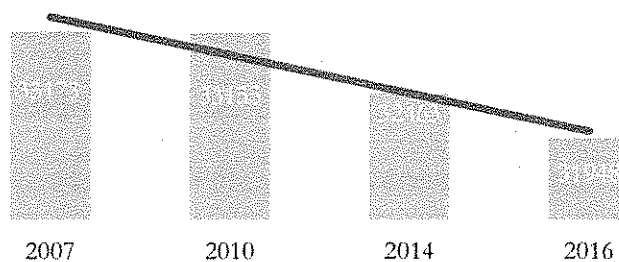
Kluczowe wnioski i obserwacje
Mocną stroną Świecia jest jego położenie geograficzne w północno-środkowej Polsce oraz korzystna lokalizacja w województwie kujawsko-pomorskim. Gminę miejsko-wiejską wyróżnia dobra komunikacja zarówno z największymi ośrodkami w Polsce jak i innymi sąsiadującymi miastami.
Gmina jest jednym z najstarszych ośrodków miast pomorskich i nadwiślańskich, a jej bogata historia stanowi dużą wartość kulturowo-edukacyjną.
Dziedzictwo kulturowe niesie ze sobą ogromny potencjał turystyczny dla miasta i regionu.

Sfera społeczna

Ludność

W 2016 r. gminę Świecie zamieszkiwało 31 948 osób. Tym samym jej mieszkańcy stanowili 32,06% ludności powiatu (ludność powiatu w 2016 r. – 99 661 osób) oraz 1,53% ludności województwa kujawsko-pomorskiego (liczba mieszkańców województwa w 2016 r. wynosiła 2 083 927). W badanym okresie liczba osób na stałe zamieszkujących w Gminie systematycznie się zmniejszała. W 2007 roku mieszkańców gminy Świecie było o 1225 osób więcej aniżeli w roku 2016.

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Świecie w latach 2007, 2010, 2014, 2016

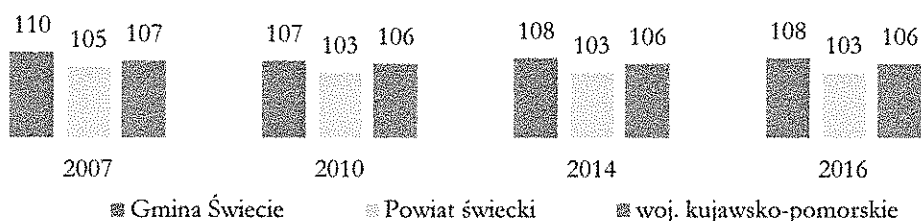

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich w Świeciu

Gęstość zaludnienia w 2016 roku wynosiła 183 os./km² i była znacznie wyższa niż w powiecie świeckim – 68 os./km² (jednak w porównaniu do danych z 2006 r. nastąpił niewielki spadek gęstości zaludnienia, która wówczas wynosiła 190 osób na 1 km²).

¹ Szczegółowe informacje o zabytkach i ciekawych miejscach w Gminie dostępne są na stronie www.swiecie.eu, zakładka „Turystyka i rekreacja”.

Wykres 2. Współczynnik feminizacji

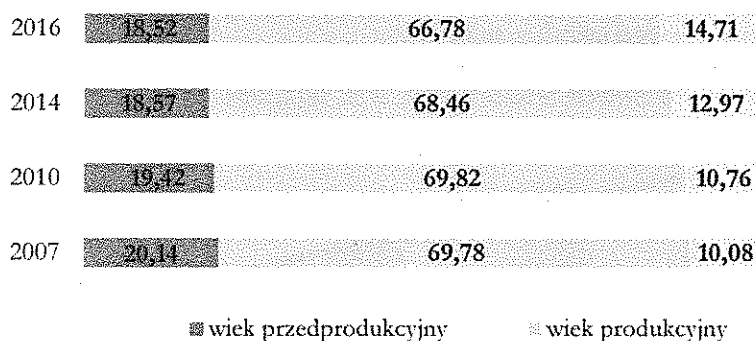

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W każdym z badanych lat współczynnik feminizacji czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn na terenie gminy Świecie był wyższy niż w powiecie świeckim czy w województwie kujawsko-pomorskim.

Biorąc pod uwagę udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie ludności, można zauważyć postępujące wyraźne zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym (z 10,08% w 2007 r. do 14,71% w 2016 r.). Jest to związane z powszechnym trendem starzenia się społeczeństwa. Podobne tendencje występują w całym powiecie, województwie i kraju. Zmniejsza się natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym (z 69,78% w 2007 r. do 66,78% w 2016 r.). Niewiele (tylko o 1,62 p. p.) zmniejszyła się w latach 2007-2016 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym.

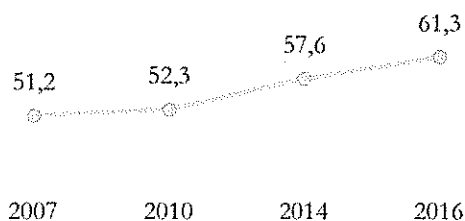
Wykres 3. Udział procentowy poszczególnych grup wiekowych w latach 2007 - 2016 w gminie Świecie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich w Świeciu

Powyższa tendencja oznacza zwiększanie się wskaźnika obciążenia demograficznego, czyli obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym). W latach 2007-2016 liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrosła z 51,2 osób do 61,3 osób i jest obecnie jedną z najwyższych w województwie kujawsko-pomorskim.

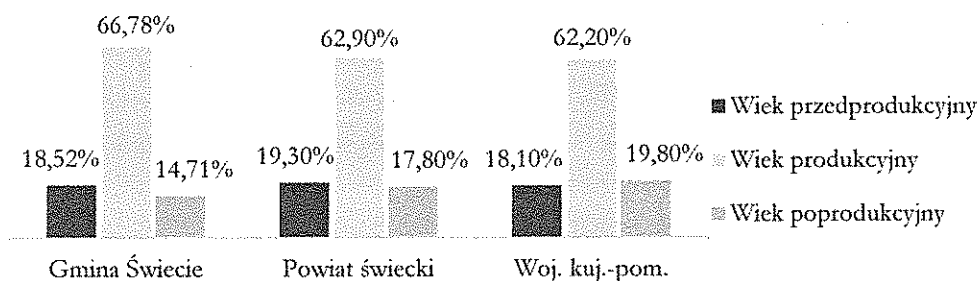
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego w latach 2007 - 2016 w gminie Świecie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Porównując strukturę wiekową mieszkańców gminy Świecie do struktury wiekowej w powiecie świeckim i w województwie kujawsko-pomorskim można dostrzec, że pomimo iż sytuacja demograficzna w Gminie się pogarsza, to i tak jest korzystniejsza niż w powiecie, czy w województwie. W Gminie odsetek osób w wieku produkcyjnym jest wyższy niż w powiecie i województwie. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób w wieku poprodukcyjnych – odsetek tych osób w Gminie jest znacznie niższy niż w powiecie i w województwie.

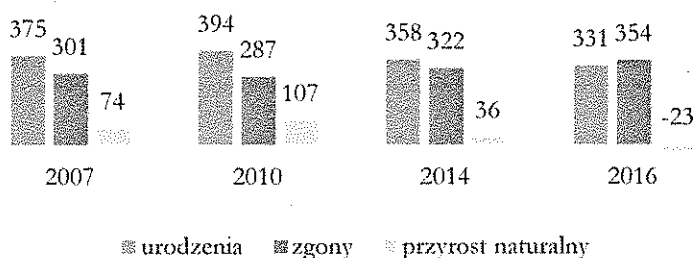
Wykres 5. Porównanie struktury wiekowej w gminie Świecie, powiecie i województwie w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich w Świeciu i BDL GUS (dane dot. powiatu i woj.)

W latach 2007-2016 przyrost naturalny w Gminie zmniejszył się (w roku 2007 wynosił on 74 osoby, zaś w 2016 r. był ujemny -23 osoby). W roku 2010 urodziło się o 107 osób więcej niż zmarło, zaś w 2014 roku było to już tylko 36 osób.

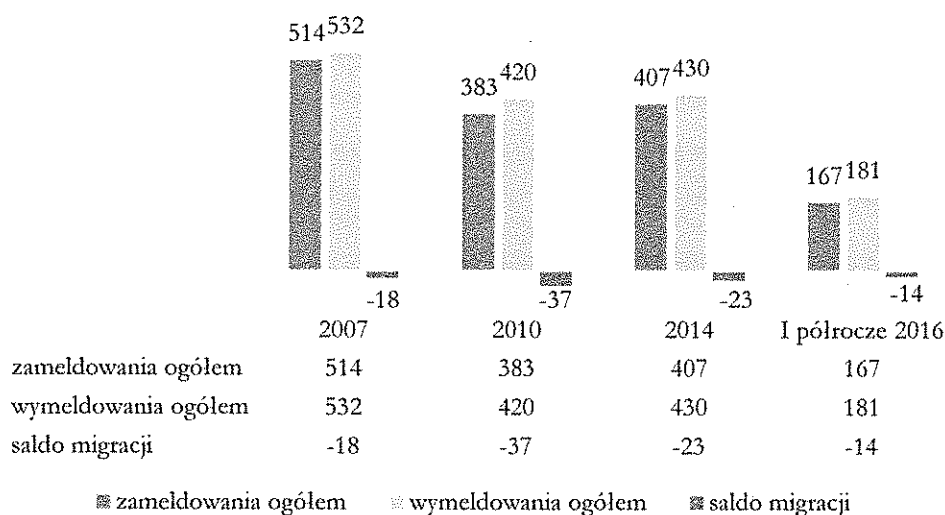
Wykres 6. Ruch naturalny na obszarze gminy Świecie w latach 2007 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Sytuację demograficzną pogarsza fakt, że w kolejnych latach saldo migracji w gminie Świecie osiąga wartości ujemne. W latach 2007-2016 saldo migracji było zawsze ujemne.

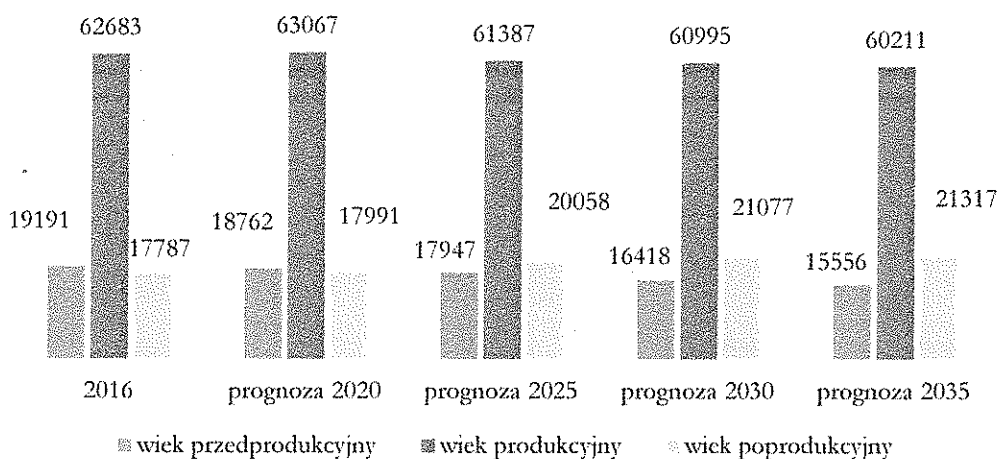
Wykres 7. Migracje ludności w gminie Świecie w latach 2007 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Prognozy liczby ludności wskazują, że do 2035 r. liczba mieszkańców na terenie powiatu świeckiego (prognozy nie są sporządzane dla gmin) zmniejszy się (z 99 661 w 2016 r. do 97 084 w 2035 r.). Najbardziej widoczny spadek będzie można dostrzec w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym z 19 191 osób w 2016 r. do 15 556 osób w 2035 r. (spadek o 3 635 osób). Spadek liczebności odnotuje się także w grupie osób w wieku produkcyjnym: z 62 683 osób w 2016 r. do 60 211 osób w 2035 r. Powszechnie występujący trend „starzenia się społeczeństwa”, wyrażający się większym udziałem osób starszych w społeczeństwie, wpłynie także na strukturę demograficzną powiatu świeckiego. Dynamika przyrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2016 - 2035 wyniesie 19,85%.

Wykres 8. Prognozy demograficzne dla powiatu świeckiego na lata 2016-2035

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Na podstawie obecnych danych demograficznych Gminy i trendów z nich wynikających oraz prognoz dla powiatu świeckiego, można przypuszczać, że na terenie gminy Świecie zjawiska opisane powyżej będą jeszcze bardziej nasilone. Trwający proces starzenia się społeczeństwa jest wynikiem korzystnych zjawisk, jakimi są: wydłużanie się trwania życia, postęp cywilizacyjny i poprawa jakości życia. Niepokój jednak budzić może nie tyle sam fakt wzrostu liczby osób starszych, co wzrost jej udziału

w strukturze ludności, który spowodowany jest spadkiem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w strukturze demograficznej społeczeństwa oraz rosnące obciążenie demograficzne.

Pomoc społeczna

Jednym z wyznaczników sytuacji ekonomicznej mieszkańców Gminy jest skala pomocy społecznej świadczonej dla jej mieszkańców. Jednostką organizacyjną gminy Świecie odpowiedzialną za pomoc w zakresie opieki społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2014 r. wsparciem objęto 4 194 osoby, w 2015 r. – 3 898 osób, a w 2016 r. – 3 551 osób.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat ogólna liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy Świecie utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2015 r. objęto nią (w różnych formach) 1 562 gospodarstwa domowe (poniżej kryterium dochodowego 969, powyżej kryterium dochodowego 593). Liczba gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w 2016 roku wynosiła aż 902. Znacznemu spadkowi uległ wskaźnik liczby dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (z 2 501 w 2010 roku do 541 w 2016 roku). Natężenie korzystania z pomocy społecznej w gminie Świecie (11,11%) jest wyższe niż w województwie kujawsko-pomorskim (9,2%).

Tabela 1. Korzystanie z pomocy społecznej

Liczba	2014	2015	2016	Wskaźnik udziału korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólną liczbę mieszkańców w 2016 r.	
				Gmina Świecie	Woj. kujawsko-pomorski
Liczba osób	4 194	3 898	3 551	11,11%	9,2%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie „Oceny zasobów pomocy społecznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu za rok 2016” oraz „Oceny zasobów pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za 2016 rok”

Najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej w 2016 r. były ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie. Kolejne najczęściej występujące to: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. W 2016 r. (w stosunku do 2014 r.) niezmienną pozostała ilość osób objętych pomocą z tytułu bezdomności. Natomiast zmniejszyła się ilość rodzin, w których problemem było ubóstwo (spadek o 132 rodziny). Zwiększeniu uległa ilość rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa (wzrost o 34 rodziny), zmagających się z niepełnosprawnością (wzrost o 15 rodzin), dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą (wzrost o 163 rodziny) oraz przypadków przemocy w rodzinie (wzrost o 2 przypadki).

Tabela 2. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w latach 2014 - 2016

	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Ubóstwo	1 136	2 871	1 085	2 620	1004	2 328
Bezdomność	49	49	54	54	49	49
Potrzeba ochrony macierzyństwa	86	-	120	-	120	-
Bezrobocie	895	2 608	812	2 318	687	1 914
Niepełnosprawność	765	1 735	753	1 661	780	1 618
Długotrwała lub ciężka choroba	408	884	455	982	571	1 131

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	336	1 239	318	1 168	294	1065
Rodziny niepełne	-	-	248	-	221	-
Rodziny wielodzietne	26	-	80	-	79	-
Alkoholizm	113	196	115	189	104	155
Narkomania	8	16	8	11	7	10
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	28	48	22	30	17	25
Przemoc w rodzinie	11	41	12	44	13	46
Zdarzenia losowe i sytuacja kryzysowa	6	18	7	14	1	2

Zródło: Opracowanie własne na podstawie „Oceny zasobów pomocy społecznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu za rok 2016”

Formy aktywizacji społecznej

Bardzo ważną rolę w pomocy społecznej pełnią wszelkie formy aktywizacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, które wymagają odzyskania lub zwiększenia zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Wszelkie formy aktywności stanowią odpowiedź władz Gminy na duże wskaźniki dotyczące bezrobocia. Ilość osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w 2016 roku wynosiła 488 osób. Ponadto, do 25 roku życia bezrobotnymi pozostają aż 192 osoby, zaś powyżej 50 roku życia nie pracujących jest 237 osób. W 2016 roku udział bezrobotnych w zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 4,5% i był niższy niż w latach minionych.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w gminie Świecie

	2005	2011	2014	2016
Liczba osób	1 658	2 254	1 491	957
Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	7,6%	10,0%	6,8%	4,5%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Bez wątpienia konieczne jest kontynuowanie działań aktywizacyjnych w postaci:

- bezpłatnych szkoleń, kursów umożliwiających nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poradnictwa psychologicznego prowadzącego do integracji społecznej i zawodowej,
- robót publicznych oraz staży.

Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z innymi podmiotami przeprowadza corocznie szereg akcji i projektów socjalnych skierowanych na wsparcie osób potrzebujących, np. aktywizacja osób starszych, wspieranie osób bezdomnych, pomoc żywnościowa, organizacja wycieczek i wydarzeń kulturalnych dla osób objętych wsparciem m. in. OPS.²

² Informacje o akcjach i projektach socjalnych realizowanych przez OPS i inne podmioty można znaleźć w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Usługi opiekuńcze

Ważną formą pomocy społecznej są także usługi opiekuńcze. Pomoc w formie tego typu usług przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Z zakresu instytucjonalnej pomocy i wsparcia funkcjonują: Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z Zaburzeniami Psychicznymi (1 ośrodek na 30 miejsc), Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych (1 ośrodek na 30 miejsc) oraz schronisko dla bezdomnych (22 miejsca). W Gminie nie ma Klubu Samopomocy, ale działają Placówki Wsparcia Dziennego, w których dostępnych jest łącznie 110 miejsc. Na terenie Gminy funkcjonują trzy kluby seniora, który organizują życie społeczne osobom w podeszłym wieku. Dzięki organizacji osoby starsze mogą realizować swe artystyczne pasje m.in. w zespołach wokalnych, kabaretach, kapelach itp. Zespół bierze aktywny udział w wielu uroczystościach zarówno na terenie Gminy, jak również poza jej granicami.

Obecnie najważniejszymi potrzebami w zakresie usług opiekuńczych w gminie Świecie są:

- likwidacja barier architektonicznych i technicznych,
- podnoszenie wiedzy na temat opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji w zakresie turnusów rehabilitacyjnych,
- zwiększenie zaopatrzenia placówek opiekuńczych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- zapewnienie odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego dla potrzebujących.

Działalność innych podmiotów w sferze pomocy społecznej

Działalność w sferze pomocy społecznej prowadzi również wiele innych podmiotów:

- Świetlice socjoterapeutyczne - Celem świetlic jest opieka nad dziećmi i młodzieżą w godzinach popołudniowych: zapewnienie jednego posiłku dziennie, aktywizacja i promowanie zdrowego stylu życia, pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów, kształtowanie umiejętności współdziałania i współżycia, kształtowanie właściwych postaw obywatelskich, społecznych i moralnych, realizacja profesjonalnych programów edukacyjnych i wychowawczych, działalność kulturalno-oświatowa, wypełnianie czasu zabawami, konkursami, imprezami okolicznościowymi, zajęciami sportowymi, tanecznymi i muzycznymi.
- Ośrodek Integracji i Rehabilitacji w Świeciu – Prowadzi działania z zakresu integracji społecznej poprzez aktywizację i rehabilitację rodzin wykluczonych społecznie z tytułu choroby, niepełnosprawności członka rodziny lub nieudolności życiowej. Ośrodek zajmuje się kompleksową rehabilitacją i reedukacją dzieci wymagających intensywnego usprawnienia w wieku od 0 do 18 lat. Podejmuje działania mające pomóc dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzinom w normalnym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Organizuje spotkania integracyjne w różnej formie, np. występy i przedstawienia, zajęcia sportowe.
- Organizacje pozarządowe – Samorząd Gminy współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi w gminie w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób. Przykładowo wyłonione w otwartych konkursach organizacje pozarządowe realizują takie zadania powierzone jak np. dożywianie uprawnionych podopiecznych OPS, prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci w formie świetlicy środowiskowej.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Realizuje założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020. Celem jego pracy jest wspieranie rodzin i osób dotkniętych przemocą i zapobieganie sytuacjom, które skutkują umieszczeniem w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej.

- W ramach swojej działalności statutowej wsparcie osobom i rodzinom potrzebującym prowadzi również Miejska Biblioteka Publiczna, Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, park wodny, hala widowiskowo-sportowa.

Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę medyczną w gminie Świecie zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Świeciu. Jednostka, która zlokalizowana jest przy ulicy Wojska Polskiego 126, posiada bogatą bazę infrastrukturalną w postaci: m.in. 15 oddziałów, 21 poradni specjalistycznych, 11 pracowni, Stacji Dializ, Szkoły Rodzenia. Ponadto szpital jako jedyny w gminie Świecie posiada Szpitalny Oddział Ratunkowy, służący mieszkańcom przez całą dobę. Dodatkowo, opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy Świecie zapewnia Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych (ul. Sądowa 18) oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Florencja II (ul. Św. Wincentego 1). Świadczeń zdrowotnych na terenie gminy Świecie udzielają także przychodnie. Przychodnią obejmującą opieką największą liczbę mieszkańców Gminy jest Miejsko - Gminna Przychodnia w Świeciu, zlokalizowana przy ulicy Wojska Polskiego 80 w Świeciu. Przychodnia realizuje szereg działań na rzecz ochrony zdrowia oraz programów profilaktycznych dofinansowywanych przez Urząd Miejski w Świeciu, m.in. realizuje następujące programy profilaktyczne: Wczesne wykrywanie raka jelita grubego, Szczepienia przeciw pneumokokom, Zdrowy piękny uśmiech dzieci gminy Świecie. Mocną stroną Miejsko - Gminnej Przychodni jest nieustanny rozwój kadry oraz szeroki zakres oferowanych usług. W Przychodni działają m.in. Poradnia Stomatologiczna, Poradnia Chirurgii Stomatologicznej, Poradnia Neurologiczna, Poradnia Medycyny Pracy, Poradnia Położniczo – Ginekologiczna, Gabinet Lekarza POZ oraz Pracownia RTG.

Gmina planuje dalsze działania w zakresie ochrony zdrowia, poprzez realizację kolejnych programów profilaktyki zdrowia oraz wspieranie rozwoju infrastruktury. W najbliższym okresie w latach 2018-2020 planuje się realizację programu profilaktycznego z zakresu stomatologii oraz świadczenia usług zdrowotnych dla osób starszych.

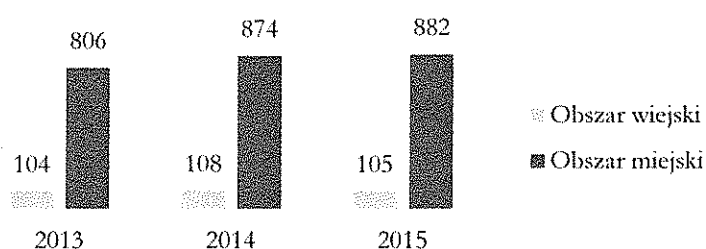
Edukacja

Edukacja przedszkolna

Na terenie gminy Świecie w 2017 r. funkcjonuje jeden żłobek miejski w Świeciu. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze świadczone przez żłobek miejski (na koniec roku 2017 oczekuje na przyjęcie do żłobka około 50 dzieci) planuje się rozszerzenie bazy opiekuńczej. W 2018 roku w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby społeczne planuje się budowę kolejnego żłobka miejskiego, żłobek zostanie zlokalizowany na jednym z najludniejszych osiedli miejskich - na Osiedlu Marianki.

W zakresie wychowania przedszkolnego działają przedszkola publiczne i niepubliczne, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. Liczba dzieci w wieku od 3 do 5 lat objętych edukacją przedszkolną w 2015 r. w Gminie wynosiła 987 osób. Do przedszkoli uczęszczają głównie dzieci z miasta (ich liczba z roku na rok wzrasta), na terenach wiejskich liczba dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej jest znacznie niższa i pozostaje na poziomie ok. 100 osób.

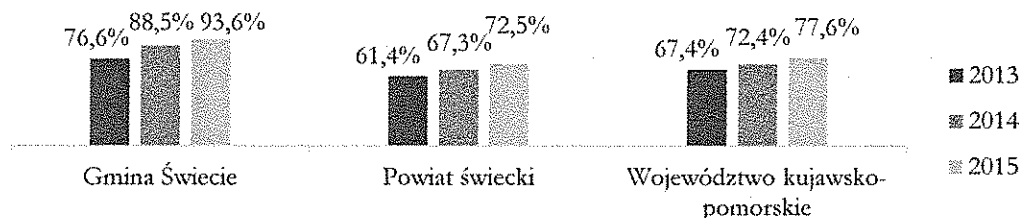
Wykres 9. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2013 – 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2013 – 2015 odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Świecie sukcesywnie wzrastał i był wyższy niż średni wskaźnik dla powiatu świeckiego i województwa. W 2015 roku wynosił 93,6% wszystkich dzieci, podczas gdy średnia dla całego powiatu wynosiła 72,5%, a dla województwa 77,6%. Tym samym gminę Świecie cechuje bardzo wysoki poziom objęcia edukacją przedszkolną.

Wykres 10. Odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną w wieku 3-5 lat

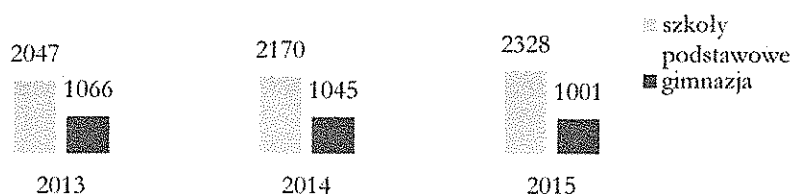
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W odpowiedzi na potrzeby społeczne w zakresie poprawy jakości edukacji przedszkolnej oraz rozwoju bazy infrastrukturalnej przewiduje się w kolejnych latach rozwój infrastruktury, w tym zwłaszcza bazy przedszkolnej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami z powodów zdrowotnych.

Edukacja szkolna

W gminie Świecie zarówno w mieście, jak i na obszarze wiejskim zlokalizowane są szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. Liczba uczniów ogółem w szkołach podstawowych w gminie Świecie z roku na rok wzrasta. W badanym okresie (2013-2015) wzrost wyniósł 13,73%. Tendencja wzrostowa utrzymuje się również w powiecie świeckim i w województwie kujawsko-pomorskim. Taki stan rzeczy może wynikać z faktu, że w badanym okresie edukacja na poziomie podstawowym objęła dzieci z tzw. „roczników wyżowych” oraz zmianami w oświacie umożliwiającymi rozpoczęcie nauki przez sześciolatkę i to powoduje stopniowy wzrost liczby uczniów. Z kolei w gimnazjach tendencja była odwrotna. Tutaj zarówno w gminie Świecie, w powiecie i w województwie liczba uczniów zmniejszyła się. Współczynnik skolaryzacji netto (liczony jako relacja liczby osób - w danej grupie wieku - uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca danemu poziomowi nauczania) w 2015 roku w szkołach podstawowych wyniósł 92,47%, w roku 2014 był na poziomie 94,91% zaś w roku 2013 wynosił 97,53%. Wskaźnik skolaryzacji netto dla gimnazjum w latach 2013-2015 wynosił kolejno: 97,05%, 98,91% oraz 97,85%.

Wykres 11. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Tabela 4. Wyniki egzaminu szóstoklasisty dla gminy, powiatu i województwa

	2013	2014	2015	2016	Przeciętny wynik z 3 lat
Gmina Świecie	56%	60%	70%	62%	64%
Powiat Świecki	57%	60%	67%	61%	63%
Woj. Pomorskie	59%	63%	68%	63%	65%

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

Według danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku, gmina Świecie osiąga nieco niższy przeciętny wynik ze sprawdzianu szóstoklasisty niż rezultat, który osiągają uczniowie szóstych klas w województwie i nieznacznie wyższy w porównaniu do przeciętnego wyniku osiągniętego przez uczniów w powiecie świeckim. Procentowy wynik sprawdzianu szóstoklasisty dla gminy Świecie w latach 2013-2015 wzrastał, zaś w roku 2016 był niższy niż w roku poprzednim. Podobna tendencja występuje na obszarze powiatu oraz województwa.

Tabela 5. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2013-2016 w gminie Świecie

	Przedmiot	2013	2014	2015	2016	Przeciętny wynik z 3 lat
Część humanistyczna	Język polski	55,80%	62,37%	58,00%	65,00%	61,79%
	Historia i WOS	53,70%	55,53%	60,00%	53,50%	56,34%
Część matematyczna	Matematyka	41,20%	40,80%	43,00%	42,70%	42,17%
	Przedmioty przyrodnicze	53,20%	48,00%	46,00%	48,40%	47,47%
Język obcy	J. Angielski poziom podstawowy	60,50%	59,74%	62,00%	63,50%	61,75%
	J. niemiecki poziom podstawowy	44,30%	38,52%	45,00%	45,40%	42,97%
	J. niemiecki poziom rozszerzony	43,00%	44,09%	46,00%	37,10%	42,40%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Oświaty i Wychowania w Świeciu oraz OKE w Gdańsku

Przedstawione wyniki dla gminy Świecie pokazują, że uczniowie gimnazjum najlepsze wyniki osiągają z przedmiotów takich jak język polski, język angielski na poziomie podstawowym oraz historia i WOS. Rezultaty z tych przedmiotów są bardzo zbliżone do średniej z ostatnich trzech lat w województwie gdzie wyniki wyglądały następująco: j. polski - 64,33%, j. angielski poziom podstawowy – 62,67%, Historia i WOS – 58,33%. Słabe noty procentowe w gminie Świecie wskazuje się w przedmiotach: matematyka, przedmioty przyrodnicze oraz język niemiecki na poziomie podstawowym oraz angielski na poziomie rozszerzonym. W tym zakresie średnia dla województwa za ostatnie 3 lata wynosi kolejno: 46,00%, 49,00%, 51,33% oraz 42,67%.

Tabela 6. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku na tle gminy, powiatu i województwa

	Gmina Świecie	Powiat Świecki	Województwo
Średnia z 3 lat	65,00%	65,00%	68,00%
Średnia z 3 lat	53,50%	53,00%	55,00%
Średnia z 3 lat	42,70%	45,00%	46,00%

	Przedmiot przyrodnicze	48,40%	48,00%	49,00%
Język obcy	angielski podst.	63,50%	58,00%	61,00%
	angielski rozsz.	45,40%	38,00%	42,00%
	niemiecki podst.	37,10%	43,00%	51,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Oświaty i Wychowania w Świeciu oraz OKE w Gdańsku

Wyniki uczniów w gminie Świecie w 2016 roku były zbliżone do wyników edukacji gimnazjalnej w powiecie świeckim. Gmina Świecie ma rezultaty wyższe niż powiat z przedmiotów takich jak język angielski rozszerzony oraz podstawowy, historia i WOS oraz przedmioty przyrodnicze, natomiast niższe z języka niemieckiego i matematyki. Porównując dane dotyczące edukacji w gminie Świecie oraz w województwie kujawsko-pomorskim widać, że z większości przedmiotów gmina osiąga niższe rezultaty. Wyjątkiem w tej kwestii jest jedynie język angielski zarówno na poziomie podstawowym oraz rozszerzonym.

W latach 2018-2027 Gmina planuje zrealizować szereg działań mających na celu wzrost jakości edukacji, takich jak organizację dodatkowych zajęć dydaktycznych dla uczniów słabszych, jak również dla uczniów szczególnie uzdolnionych, organizację szkoleń dla kadry pedagogicznej, rozwój infrastruktury i bazy edukacyjnej. Działania na rzecz rozwoju edukacji będą realizowane we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi i wyższymi, działającymi na terenie Gminy.

W gminie Świecie istnieje możliwość kontynuacji edukacji na poziomie średnim, w liceach ogólnokształcących, technikach, w szkołach branżowych I i II stopnia oraz na poziomie wyższym w Uczelni Lingwistyczno - Technicznej. Oferta edukacyjna wszystkich podmiotów odpowiada na potrzeby rynku pracy i dynamicznie dostosowuje się do popytu na konkretne specjalizacje i zawody w których ma możliwość kształcić się młodzież z terenu gminy Świecie. Bogata oferta nauczania uzupełniona jest w rozmaite koła zainteresowań, konkursy tematyczne, działalność w samorządach uczniowskich, warsztaty i możliwość uczestnictwa w wymianie młodzieży z zaprzyjaźnionymi państwami.

W zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego, wiodącymi ośrodkami kształcenia w gminie Świecie są:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Floriana Ceynowy w Świeciu,
- II Liceum Ogólnokształcące w Świeciu należące do Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Świeciu,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świeciu,
- Zespół Szkół Menedżerskich w Świeciu,
- Uczelnia Lingwistyczno – Techniczna w Świeciu.

Z oferty kierowanej do pierwszoklasistów rozpoczynających naukę w I Liceum Ogólnokształcącym w Świeciu, można wyróżnić cztery ścieżki edukacyjne, tj.: klasa politechniczna (program rozszerzonej matematyki), klasa ekonomiczna (rozszerzony program matematyki), klasa nauk społecznych (rozszerzony program j. polskiego), klasa biomedyczna (rozszerzony j. angielski).

W drugiej klasie liceum młodzież dokonuje wyboru kolejnych przedmiotów rozszerzonych spośród oferowanych pięciu, takich jak: biologia, chemia, fizyka, geografia i historia, które warunkują wybór kolejnych przedmiotów związanych z wyborem profilu klasy pierwszej.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Świeciu umożliwia edukację o profilu: lingwistycznym (rozszerzone języki obce, od klasy II dodatkowa nauka trzeciego języka obcego, do wyboru język francuski, hiszpański, niemiecki lub włoski), medycznym (dodatkowe zajęcia z zakresu edukacji zdrowotnej i ratownictwa medycznego), administracyjno – mundurowym (dodatkowe zajęcia z zakresu edukacji prawnej) i matematycznym (rozszerzona obowiązkowo matematyka).

Wszyscy uczniowie obowiązkowo kontynuują naukę języka angielskiego, a jako drugi język obcy wybierają spośród: j. francuskiego, j. niemieckiego i j. włoskiego.

W strukturze Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych przy ul. Wojska Polskiego 85 wyróżnić można m.in.:

- II Liceum Ogólnokształcące w Świeciu,
- Technikum nr 2 kształcące w zawodzie: technik papiernictwa i technik elektryk,
- Szkołę Policealną Medyczną Społeczną w Świeciu, oferującą kierunki: technik masażysta, terapeuta zajęciowy i opiekunka dziecięca,
- Szkołę Policealną Nr 2 Świeciu proponującą wybór spośród bogatej oferty nauki w zawodzie, m.in.: opiekuna medycznego, technika ochrony fizycznej osób i mienia, technika bezpieczeństwa i higieny pracy.

Bogata ofertę kształcenia po ukończeniu poziomu szkoły podstawowej i gimnazjalnej oferuje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych przy ul. Kościuszki 6a w Świeciu. W ramach jej struktur można wyróżnić trzy typy szkół: Technikum, Liceum Ogólnokształcące i Szkołę Branżową I Stopnia z Oddziałami Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Po ukończeniu Technikum młodzież może pracować w zawodzie, np. technik logistik, technik mechanik, technik ekonomista, technik żywienia i usług gastronomicznych. Edukacja w Liceum Ogólnokształcącym umożliwia zdobycie kwalifikacji z zakresu podstaw działalności służb mundurowych, a nauka w Szkole Branżowej I Stopnia z Oddziałami Zasadniczej Szkoły Zawodowej umożliwia naukę zawodu, np. jako sprzedawca, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, kucharz.

Zespół Szkół Menedżerskich w Świeciu umożliwia kontynuację nauki w Technikum Urządzeń i Systemów Energetyki Odnawialnej, Technikum Logistycznym, Technikum Hotelarskim, Technikum Informatycznym, Technikum Ochrony Środowiska, Technikum Geodezyjnym i Liceum Ogólnokształcącym.

Przy ul. Chmielniki 2A w Świeciu znajduje się Uczelnia Lingwistyczno – Techniczna w Świeciu proponująca studia następujących specjalności: na poziomie licencjackim i magisterskim (filologia angielska, niemiecka i rosyjska), studia inżynierskie (budownictwo pasywne, konstrukcje budowlane), studia podyplomowe (np. Organizacja i Zarządzanie Oświatą, Zarządzanie Procesem Inżynierskim w Budownictwie).

Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego jest jednym z głównych celów władz samorządowych gminy Świecie. Za utrzymanie porządku publicznego i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Świeciu oraz Straż Miejska w Świeciu (powołana w 1991 r.). Komenda Powiatowa Policji w Świeciu podejmuje różnorakie inicjatywy promujące bezpieczeństwo, np. „Oznakuj rower”, „Bezpieczna Szkoła”, „Bezpieczny Powiat”, „Stop 18”. Ponadto w gminie Świecie funkcjonuje Telefon Zaufania, Turystyczny Telefon Bezpieczeństwa oraz Telefon (SMS) przeznaczony dla osób niezdolnych do przekazywania informacji głosowych. Do dyspozycji mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa jest również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, a także Schronisko dla Bezdomnych. Komenda Powiatowa Policji w Świeciu przeprowadza cykliczne konsultacje społeczne na temat ich perspektywy widzenia zagrożeń w miejscu zamieszkania. W lutym 2016 roku przeprowadzono 18 takich spotkań - w gminie Świecie szczególną uwagę zwrócono na potrzebę szerszego kontaktu mieszkańców z dzielnicowym, zwiększenie ilości patroli, organizacji powiatowych ćwiczeń w zakresie zarządzania kryzysowego, a także pogłębiania wiedzy i wymiany doświadczeń na temat narkotyków (polepszenie informacji wśród służb w tym zakresie). W ramach polityki obronnej gminy Świecie opracowane zostały Wytyczne Burmistrza Świecia w dziedzinie obrony cywilnej terenu na 2017 rok, w których określono cele główne oraz szczegółowe działania mieszkańców. Za zadanie nadrzędne uznano podnoszenie procesu kształcenia struktur w sferze ochrony ludności przed

zagrożeniami. O bezpieczeństwo w gminie Świecie dba również Państwowa Straż Pożarna, według statystyk na dzień 12.06.2017 wyjazdów ogółem było 256 z czego 88 stanowiły pożary, 154 miejscowe zagrożenia, a 14 fałszywe alarmy. Ważny element zapewnienia bezpieczeństwa stanowią Ochotnicze Straże Pożarne, takie jak OSP Przechowo, OSP Ratownik, OSP Gruczno. Na terenie miasta Świecie funkcjonuje monitoring miejski.

Instytucje kultury

Gmina Świecie posiada dwie instytucje kultury, które swą ofertę kierują zarówno do mieszkańców Gminy, jak również turystów odwiedzających region. Do najważniejszych instytucji tego typu należą: Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna w Świeciu oraz Spółdzielczy Ośrodek Kultury „Stokrotka” w Świeciu działający na podstawie statutu Spółdzielni Mieszkaniowej.

Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji

Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji jest jednostką samorządową, posiadającą osobowość prawną, która zlokalizowana jest przy ulicy Wojska Polskiego 139. Do infrastruktury obiektu należą: sala widowiskowa pełniąca funkcję sali kinowej na 336 miejsc siedzących wyposażona w profesjonalny sprzęt cyfrowy do wyświetlania filmów oraz system dźwiękowy Dolby, kawiarnia, sala zabaw oraz pomieszczenie Kameralna Przestrzeń Widowiskowa – wielofunkcyjna sala akustyczna wyposażona w profesjonalny sprzęt estradowy. Ponadto, w Ośrodku znajduje się Studio Nagrań, które służy jako miejsce prób muzycznych oraz sala konferencyjna, wyposażona w sprzęt audiowizualny. Pod opieką Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji pozostaje amfiteatr zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 6, przystosowany do pomieszczenia jednorazowo około 3 000 widzów oraz posiadający powierzchnie wystawowe na ok. 20 stoisk - funkcjonuje dla mieszkańców i turystów przez cały rok. W strukturze Ośrodka działa Izba Regionalna Ziemi Świeckiej z Punktem Informacji Turystycznej, w której odbywają się wystawy tematyczne związane z ziemią świecką, prowadzona jest edukacja dla mieszkańców miasta oraz rozwijana jest przestrzeń eksponatów muzealnych związanych z miastem. Wszystkie wyżej wymienione obiekty są własnością gminy Świecie, a Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji wykorzystuje je jedynie do własnej działalności. Oprócz tych miejsc, Ośrodek korzysta także ze stadionu miejskiego, parków czy hali widowiskowo – sportowej. OKSiR prowadzi szereg pracowni: pracownia muzyki, teatru i kultury słowa, Centrum Działań Plastycznych „Akademia”, Otwarta Strefa Twórcza w Grucznie, pracownia taneczna, pracownia filmowa, pracownia rozwoju „Wyspa Skarbów”. W ramach każdej z nich działają różnorakie grupy oferujące zajęcia i warsztaty skierowane do różnych grup wiekowych.

Ważną rolę w zakresie szerzenia kultury w Gminie pełni Zamek Krzyżacki. Jest to nie tylko obiekt turystyczny, ale także miejsce organizacji wielu wydarzeń o charakterze kulturalnym. Zamek Krzyżacki jako obiekt kulturalny działa w ramach Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji. Może pochwalić się niezwykle atrakcyjnymi przestrzeniami do organizacji wydarzeń artystycznych - w piwnicach Zamku znajduje się sala koncertowa mogąca pomieścić ok. 250 osób, na dziedzińcu mogą odbywać się wydarzenia dla ok. 1000 osób, a sala wystawowa będąca dawnym refektarzem to około 400 m² powierzchni wystawowej. Na terenie przylegającym do Zamku znajduje się parking wykorzystywany przy okazji większych imprez. Zamek jest miejscem tętniącym życiem, gdzie odbywa się wiele imprez kulturalnych (np. wernisaże, koncerty, pokazy filmowe, spotkania poetyckie), sportowych (np. biegi czy wyścigi rowerowe), wystawy czasowe, organizowane są działania edukacyjno-popularyzatorskie, działania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej i animacji społecznej (np. spacer tematyczne, konkursy historyczne, lekcje historii oraz regionalizmu, warsztaty archeologiczne i astronomiczne, szkolenia), a także imprezy plenerowe (np. festiwale muzyczne, inscenizacje historyczne, turnieje rycerskie). Zamek jest obiektem zabytkowym i wymaga podjęcia odpowiednich działań celem jego renowacji i odnowy, aby mógł rozwijać prowadzoną działalność kulturalną.

Miejska Biblioteka Publiczna w Świeciu

Choć tradycje bibliotekarskie w Świeciu sięgają XVII wieku to pierwsza miejska biblioteka powstała w 1946 roku. W 2015 roku została otwarta nowoczesna siedziba biblioteki przystosowana do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, wyposażona w salę wielofunkcyjną, windę oraz parking. Współcześnie Miejska Biblioteka Publiczna posiada w swoich zasobach zbiory liczące na I półrocze 2017 r. ponad 113 tys. książek i 2 tys. audiobooków. Miejsce stanowi ciekawą alternatywę dla spędzania wolnego czasu, na co dowodem są liczne inicjatywy podejmowane przez pracowników oraz mieszkańców. Miejska Biblioteka Publiczna proponuje cykl spotkań z autorami książek, prozaikami, autorami scenariuszy, podróżnikami, reporterami czy dziennikarzami. Kolejnymi propozycjami są spotkania z historią, kurs komputerowy dla seniorów czy dyskusyjny klub książki. Miejska Biblioteka Publiczna jest organizatorem wystaw, Bookcrossingu oraz projektu Babel – czyli zebrania książek z jak największej liczby krajów, funkcjonuje też Strefa Dziecka. Miejska Biblioteka Publiczna jest organizatorem wielu konkursów poetyckich, recytatorskich czy fotograficznych. Obok Biblioteki Głównej mieszkańcom gminy Świecie służy także 5 filii bibliotecznych: 3 w mieście oraz 2 na wsiach – po jednej w Grucznie i w Czaplach.

Spółdzielczy Ośrodek Kultury „Stokrotka”.

Spółdzielczy Ośrodek Kultury powstał w roku 1989, kiedy to został oddany do użytku pawilon handlowo-usługowy przy ulicy Wyszyńskiego 15, który stał się siedzibą Spółdzielczego Ośrodka Kultury „Stokrotka”. W ramach Ośrodka działają różnorakie kluby i sekcje, np. zespół „Pięciolinia”, zajęcia taneczne, klub szachowy, tenis stołowy, aerobic, zajęcia plastyczne, Klub Seniora „Kalina”.

Ponadto w gminie Świecie działają Stowarzyszenie Orkiestra Dęta Świecie, Towarzystwo Miłośników Ziemi Świeckiej, Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły oraz Klub Seniora Wrzos.

Sport i rekreacja

Zadania kultury fizycznej Gminy realizowane są przez aktywne organizacje pozarządowe zachowujące spójność w tworzeniu wizji zdrowego społeczeństwa poprzez koordynację działań z Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji. Podniesienie sprawności dzieci i młodzieży, uzyskanie wysokiego wyniku sportowego na wszystkich szczeblach rywalizacji wydłużenie aktywności psycho – fizycznej osób starszych oraz integrowanie społeczności lokalnej poprzez sport to cele realizowane przez kluby takie jak : KS „Wda”, MUKS „Joker”, MLKS „Wisła”, LZS „Tęcza” Wiąg, LZS „Wisła” Gruczno, LZS „Strażak” Przechowo, KP „Olimpia Świecie”, YC „Columbus”, KTW „Celuloza” i wiele innych. Spójności i koordynacja działań w obszarach sportu, zdrowia, edukacji i środowiska w głównym stopniu oparta jest na szerokiej bazie sportowej szkół i klubów sportowych z których należy wymienić: stadion KS „Wda” w Świeciu ul. Sienkiewicza 18, Hala Widowiskowo – Sportowa ul. Sienkiewicza 3, Park Wodny ul. Bydgoska 1, boisko piłkarskie LZS „Tęcza” w Wiągu 26, stadion piłkarski LZS „Wisła” w Grucznie ul. Świecka nr 21, stadion piłkarski LZS „Strażak” Przechowo w Świeciu ul. Sportowa 16, hala sportowa MLKS „Wisły” w Świeciu ul. Tucholska 7, skate – parki, siłownie plenerowe oraz osiedlowe przestrzenie zabawowo – rekreacyjne.

Ważną częścią Gminy jest jej zaplecze rekreacyjne przeznaczone zarówno dla mieszkańców jak również dla turystów: park wodny, stadion sportowy WDA, boiska piłkarskie (Strażak Przechowo, Wisła Gruczno, Tęcza Wiąg), kompleksy boisk typu Orlik (na osiedlu Marianki oraz osiedlu Kościuszki), skate - park, Hala widowiskowo - sportowa przeznaczona do gry we wszystkie gry halowe i sporty indywidualne, wyposażona w kręgielnię. W Gminie odbywa się szereg wydarzeń sportowych, takich jak: Inauguracja Dni Olimpijszka i Festiwal Sztafet o Puchar Burmistrza Świecia, Wyścig Kolarski Juniorów o Puchar Burmistrza Świecia, Bieg Uliczne o Puchar Burmistrza Świecia, Półmaraton Świecie-Chelmno i Bieg Rycerski na 10 km, Turnieje Grand Prix w Piłce Siatkowej o Puchar Burmistrza Świecia, Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Świecia, Wyścig kolarski „Mocni w

wierze na rowerze”, Czwartki lekkoatletyczne, Halowa Liga Piłki Nożnej, Bieg Mikołajkowy na Przelaj o Puchar Burmistrza Świecia.

Gmina mając na uwadze konieczność aktywizacji mieszkańców w zakresie uprawiania sportu oraz dbałości o zdrowie przewiduje kontynuację działań w zakresie rozwoju sportu, m.in. poprzez rozwój i modernizację bazy sportowej, organizację imprez propagujących zdrowy styl życia, zgodnie z obowiązującą Strategią Rozwoju Sportu Gminy Świecie.

Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Świecie działa wiele organizacji pozarządowych. Wśród nich jest: 12 stowarzyszeń, 5 towarzystw, 2 koła, 19 klubów, 3 zespoły, 1 fundacja, 1 cech, 7 związków, 3 kluby – turystyczno - krajoznawcze.

Są to m. in. :

- Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”,
- Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości”,
- Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych,
- Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Świeckiej,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Fundacja na rzecz kształcenia i wychowania „Progress”,
- Stowarzyszenie Kobiet „Amazonki” Ziemi Świeckiej ,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Klucz” w Świeciu,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Zarząd Miejsko – Powiatowy w Świeciu (PSD),
- Stowarzyszenie Razem dla Świecia,
- Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta Świecie”,
- Stowarzyszenie Obywatelska Inicjatywa Offroadowa,
- Klub Turystów Wodnych „Celuloza”,
- Wataha – Świeckie Stowarzyszenie Motocyklistów,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Fundacja Makowo,
- Oddział PTTK w Świeciu,
- Koła Gospodyń Wiejskich.

Gmina podejmuje szereg działań mających na celu wspieranie działalności organizacji pozarządowych. Do dyspozycji organizacji przekazywane są pomieszczenia gminne, w celu zapewnienia bazy lokalowej dla stowarzyszeń. Baza lokalowa dla organizacji pozarządowych jest rozwijana, m.in. w odnowionym budynku na terenie powojkowym - część pomieszczeń przeznaczono pod rozwój działalności organizacji i stowarzyszeń. Każdego roku Gmina organizuje konkursy w zakresie pozyskiwania grantów finansowych z budżetu Gminy przez organizację pozarządową na działalność statutową. W kolejnych latach przewiduje się kontynuowanie działań z zakresu wspierania działalności i rozwoju organizacji pozarządowych, takich jak: budowa sieci współpracy z organizacjami pozarządowymi, rozwój partnerstwa publiczno-społecznego, udzielanie grantów finansowych.

Każda z organizacji pozarządowych, zgodnie z uchwalonym statutem, przewiduje możliwość działania w różnorodnych obszarach – kulturalnych, sportowych, ochrony zdrowia, stąd nie jest możliwe przypisanie konkretnej organizacji tylko do jednego typu działań. W celu uniknięcia ograniczenia możliwości działań organizacji, pozyskiwania funduszy na działalność autorzy Strategii zrezygnowali z grupowania organizacji według obszaru działań.

Obszary problemowe wymagające rewitalizacji

Rewitalizacja jest ważną częścią myślenia o rozwoju Gminy i powinna stać się kluczowym programem społecznym i gospodarczym w odniesieniu do zidentyfikowanych tam obszarów problemowych. Służy podniesieniu atrakcyjności danego obszaru dla podmiotów gospodarczych i potencjalnych nowych jego mieszkańców, jak również wsparciu rozwoju kapitału społecznego oraz podniesieniu jakości życia mieszkańców. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych powinna mieć charakter złożony i interdyscyplinarny, dlatego kluczowe jest prowadzenie zintegrowanych, czyli równoległych i wzajemnie uzupełniających się działań w wielu sferach.

Rewitalizacja, czyli proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony jest na podstawie programu rewitalizacji. Głównym jej celem powinno być trwale podniesienie jakości życia na obszarze zdegradowanym. Kierunki działań rewitalizacyjnych wyznacza Krajowa Polityka Miejska 2023, która wskazuje, że w obecnym okresie programowania 2014-2020 rewitalizacja nie może być postrzegana, tak jak do tej pory, jedynie jako remont, modernizacja czy odbudowa. Powinna ona łączyć działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Istotne jest, aby projekty społeczne stanowiły punkt wyjścia i były nieodłącznym elementem procesów rewitalizacyjnych. W obecnej perspektywie finansowej nie dopuszcza się realizacji tylko i wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Projekty te będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, uzupełniająco do działań społecznych tzw. „miękkich”. Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna obejmująca przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, poprzez których rozumie się mieszkańców gminy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego. Zidentyfikowanie obszarów problemowych o negatywnych zjawiskach natury społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej oraz wskazanie potencjalnych sposobów ich zniwelowania w kontekście nadania tym obszarom nowej jakości funkcjonalnej i zapewnienia warunków do ich zrównoważonego rozwoju nastąpi w Lokalnym/Gminnym Programie Rewitalizacji, do opracowania którego Gmina jest zobowiązana, jeśli chce prowadzić procesy rewitalizacyjne z wykorzystaniem środków unijnych przeznaczonych na rewitalizację. W perspektywie 2014-2020 kwota środków na działania rewitalizacyjne na terenie miasta Świecie z Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach działania 6.2 wynosi 1 113 152 euro.

W perspektywie 2007-2013 obszarem zdegradowanym poddanym rewitalizacji było Śródmieście i Stare Miasto w Świeciu (wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji na lata 2008-2017). Przeprowadzone w 2015 r. i 2016 r. wstępne diagnozy poparte badaniami i wizjami lokalnymi oraz analizą dokumentów potwierdziły, że na obszarze tym nadal występuje kumulacja negatywnych zjawisk społecznych, środowiskowych, gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Tak więc obszar Śródmieścia i Starego Miasta nadal wykazuje cechy obszaru zdegradowanego i na obszarze tym powinno się kontynuować rozpoczęte w perspektywie 2007-2013 procesy rewitalizacyjne celem kompleksowej rewitalizacji tego terenu i wyprowadzenia go ze stanu kryzysowego.

Kluczowe wnioski i obserwacje

Kluczowe wnioski i obserwacje
<p>Gmina jest największym w powiecie ośrodkiem miejskim, wyróżnia się na tle powiatu świeckiego największą liczbą mieszkańców i gęstością zaludnienia. Jednak z roku na rok obserwuje się spadek liczby mieszkańców, zwiększający się udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób wieku produkcyjnym, rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego, a także zmniejszający się przyrost naturalny (w 2016 r. ujemny przyrost naturalny) i ujemne saldo migracji. Mimo to i tak sytuacja demograficzna w Gminie jest korzystniejsza niż w powiecie świeckim oraz w województwie kujawsko-pomorskim.</p>
<p>Gmina charakteryzuje się wyższym natężeniem korzystania z pomocy społecznej w porównaniu do województwa. Dlatego też bardzo ważne jest kontynuowanie i rozwijanie różnorodnych form pomocy i aktywizacji społecznej zarówno przez OPS, inne jednostki organizacyjne gmin, jak i organizacje pozarządowe. Wsparcie należy kierować przede wszystkim na przeciwdziałanie dysfunkcjom występującym w rodzinach, do osób starszych i niepełnosprawnych, których odsetek na terenie Gminy zwiększa się i które najbardziej są narażone na wykluczenie społeczne, na przeciwdziałanie uzależnieniom czy bezrobociu, które może grozić ubóstwem i bezdomnością.</p>
<p>Odsetek dzieci, które objęte są wychowaniem przedszkolnym w Gminie wzrasta i plasuje Gminę znacznie powyżej średniej powiatowej i wojewódzkiej. Edukacja przedszkolna jest bardzo ważna dla wszechstronnego rozwoju dziecka i ułatwia mu dalszy start w edukację. Minusem są znaczne dysproporcje w objęciu wychowaniem przedszkolnym pomiędzy miastem a obszarem wiejskim.</p> <p>Jakość kształcenia na poziomie podstawowym jest niższa niż przeciętnie w województwie, ale wyższa niż w powiecie świeckim. Z kolei uczniowie gimnazjum najlepsze wyniki osiągają z przedmiotów takich jak język polski, język angielski na poziomie podstawowym oraz historia i WOS. Słabe noty procentowe w gminie Świecie wskazują się w przedmiotach: matematyka, przedmioty przyrodnicze oraz język niemiecki na poziomie podstawowym oraz angielski na poziomie rozszerzonym.</p>
<p>Wiodącymi instytucjami publicznymi w zakresie działalności kulturalnej w gminie Świecie są: Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna w Świeciu oraz Spółdzielczy Ośrodek Kultury „Stokrotka”. Każda z tych jednostek podejmuje szereg inicjatyw o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym. Mieszkańcy mogą korzystać z zajęć o różnorodnej tematyce dostępnych w pracowniach edukacyjnych (film, muzyka, historia, taniec) oraz z dużej bazy infrastruktury gminnej (park wodny, hala widowiskowo-sportowa, boiska piłkarskie, skatepark).</p> <p>Podkreślenia wymaga szczególna rola Zamku Krzyżackiego w dziedzinie kultury. Jest to nie tylko zabytek, ale przede wszystkim miejsce z ogromnym potencjałem w zakresie działalności kulturalnej, który należy wspierać i rozwijać. Dlatego należy podejmować działania zmierzające do odnowy i renowacji Zamku, tak aby mógł służyć mieszkańcom i turystom jako swego rodzaju centrum kulturalne.</p>
<p>Działalność organizacji pozarządowych w gminie Świecie jest aktywna, na co dowodem jest ilość funkcjonujących w tym miejscu stowarzyszeń, towarzystw, klubów, kół, zespołów itd. Funkcjonujące organizacje nie ograniczają się tylko do strefy lokalnej, ale również stanowią kontynuację idei propagowanych w całej Polsce. Kondycja i działalność organizacji pozarządowych świadczy o stanie rozwoju lokalnej społeczności. Ważne jest dalsze rozwijanie współpracy pomiędzy samorządem a sektorem ngo na rzecz rozwoju gminy i społeczeństwa.</p>
<p>W związku z dalszą kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, środowiskowych, gospodarczych i przestrzennie-funkcjonalnych oraz technicznych na obszarze Śródmieścia i Starego Miasta w Świeciu konieczne jest kontynuowanie procesów rewitalizacyjnych na tym terenie. W tym celu konieczne jest dokonanie aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Stworzenie tego programu będzie uprawniało Gminę do ubiegania się o środki przeznaczone na rewitalizację z RPO WK-P na lata 2014-2020.</p>

Podmioty gospodarcze

W 2016 r. w gminie Świecie funkcjonowało 3 114 podmiotów gospodarczych (2515 w mieście i 599 na obszarze wiejskim). W strukturze wielkości zdecydowanie dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 pracowników - 93,99% wszystkich firm na obszarze Gminy. Na drugim miejscu

plasują się przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 50 pracowników - 4,56%, następnie przedsiębiorstwa średnie posiadające do 250 pracowników - 1,22%. Firmy duże zatrudniające powyżej 250 pracowników funkcjonują jedynie na obszarze miasta i stanowią 0,23% wszystkich firm. W ciągu ostatnich 5 lat liczba przedsiębiorstw na terenie gminy Świecie zmniejszyła się o 33. Odpowiada za to głównie spadek liczby mikroprzedsiębiorstw na terenie miasta. Jednocześnie nastąpił wzrost tej klasy przedsiębiorstw na terenach wiejskich. Zmniejszyła się także liczba małych przedsiębiorstw (o 10). W ciągu ostatnich 5 lat powstało 5 dużych przedsiębiorstw na terenie miasta. Szczegółową liczebność firm w Gminie w poszczególnych klasach wielkości przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba podmiotów wg klas wielkości

Jednostka terytorialna	Świecie - miasto			Świecie - obszar wiejski		
	2011	2016	Zmiana	2011	2016	Zmiana
Mikroprzedsiębiorstwa	2 426	2 357	-69	529	570	41
Małe przedsiębiorstwa	126	117	-9	26	25	-1
Średnie przedsiębiorstwa	35	34	-1	3	4	1
Duże przedsiębiorstwa	2	7	5	0	0	0
Razem	2 589	2515	-74	558	599	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Najwięcej firm działa w sekcji G, czyli w handlu. Jest to sektor dominujący zarówno na obszarze miasta (601 firm) jak i na obszarze wiejskim (164 firmy). Dużo przedsiębiorstw działa również w budownictwie (sekcja F), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (sekcja Q) oraz przetwórstwie przemysłowym. Niewiele jest natomiast przedsiębiorstw w sekcjach B (górnictwo i wydobywanie), D (wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych) oraz E (dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją).

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD w 2016 r.

Grupa rodzajów działalności PKD	W mieście	Na obszarze wiejskim	Suma
Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów mechanicznych i pojazdów nienapędzanych silnikami elektrycznymi	11	17	28
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	6	6
Budownictwo	215	90	305
Przetwórstwo przemysłowe	2	0	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	1	8
Transport i magazynowanie, zakwaterowanie, katering i usługi gastronomiczne	284	80	364
Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów mechanicznych i pojazdów nienapędzanych silnikami elektrycznymi	601	164	765
Informacja i komunikacja	184	64	248
Wzrost gospodarczy	75	16	91
Wzrost gospodarczy	39	11	50
Wzrost gospodarczy	89	10	99
Wzrost gospodarczy	163	21	184
Wzrost gospodarczy	194	26	220
Wzrost gospodarczy	42	10	52
Wzrost gospodarczy	15	5	20

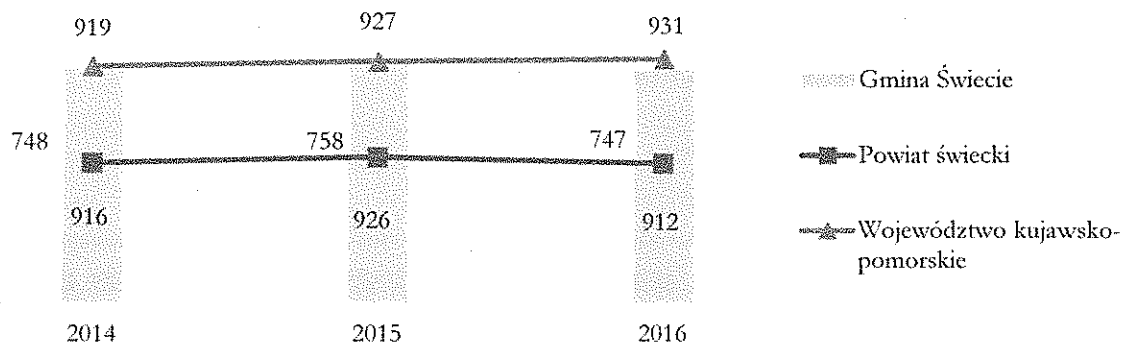
Pracownicy	132	14	146
Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach	226	19	245
Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach w sektorze	38	6	44
Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach w sektorze	196	39	235
Pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W gminie Świecie działają duże przedsiębiorstwa przemysłu papierniczego (m.in. Mondi Świecie S.A., Bart) wraz z wieloma współpracującymi zakładami. Dużą rolę w Gminie odgrywa także sektor rolniczo-przemysłowy oraz szeroko rozumiany sektor metalowy. Intensywnie rozwija się również sektor budowlany, finansowy, usługowy oraz handlowy.

Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców w gminie Świecie w latach 2014-2016 wykazywała zmienną tendencję. W roku 2014 w Gminie było 916 przedsiębiorstw na 10 tysięcy mieszkańców. W roku 2015 liczba ta wzrosła do 926, natomiast w 2016 r. spadła do 912. Gmina Świecie plasuje się powyżej średniej dla powiatu świeckiego (747 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w 2016 r.) i na niewiele niższym poziomie co województwo kujawsko-pomorskie (931 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w 2016 r.). Świadczy to o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego Gminy. Powiat świecki, tak jak Gmina wykazuje zmienną tendencję (wzrost liczby podmiotów w 2015 r. i spadek w 2016 r.), natomiast w województwie kujawsko-pomorskim zauważalna jest tendencja wzrostowa.

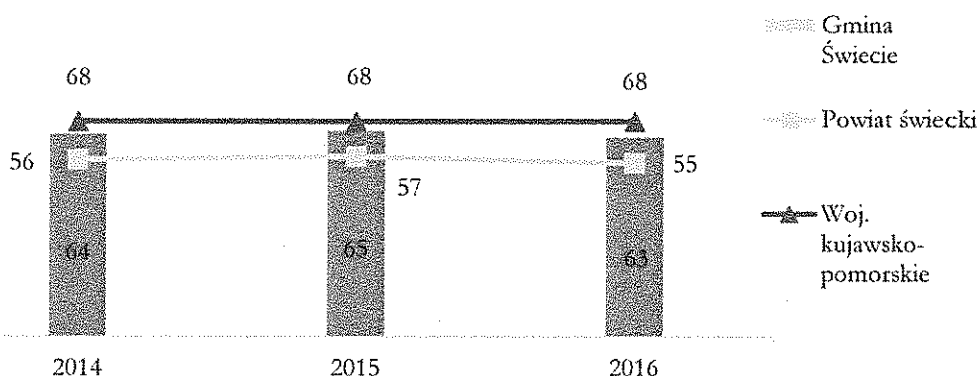
Tabela 9. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w gminie Świecie, powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Świecie w latach 2014-2016, podobnie jak liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON, wykazywała tendencję zmienną. W 2014 roku na 1000 mieszkańców przypadły 64 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2015 roku było to 65 osób, a w 2016 - 63 osoby. W tym przypadku gmina Świecie, podobnie jak w przypadku liczby podmiotów w rejestrze REGON, plasowała się na wyższym poziomie niż powiat świecki (55 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w 2016 r.) i na niewiele niższym poziomie niż województwo kujawsko-pomorskie (68 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w 2016 r.). W powiecie zauważalna jest ta sama tendencja co w Gminie (wzrost w 2015 r. i spadek w 2016 r.), natomiast w województwie liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców jest stała.

Tabela 10. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców na terenie gminy Świecie, powiatu świeckiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2014 – 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Tereny inwestycyjne

Na terenie gminy Świecie znajduje się Strefa Rozwoju Gospodarczego Vistula Park I w Świeciu. Została ona dofinansowana z programu Phare 2003. Jest to najatrakcyjniejszy inwestycyjny teren w województwie kujawsko-pomorskim. Położony jest przy drogach krajowych nr 91 i 5 oraz w odległości 13 km od węzła autostrady A1. W zasięgu 50 km od Strefy mieszka ponad milion osób. W 2015 roku zmianie uległy zasady udostępniania gruntów przedsiębiorcom. Dotychczas jedyną dopuszczalną formą była dzierżawa, natomiast od 2015 roku wprowadzono również możliwość sprzedaży.

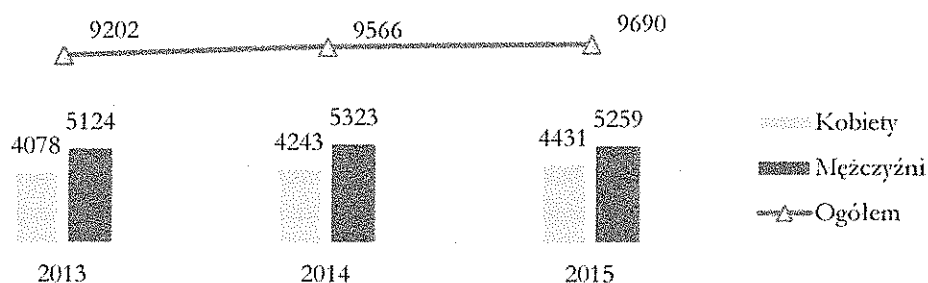
W miejscowości Sulnowo, leżącej kilka kilometrów od Świecia, pomiędzy drogami powiatowymi 239 a 1259C, położony jest Obszar Rozwoju Gospodarczego Vistula Park II. Zajmuje on powierzchnię 20 ha. W sierpniu 2012 roku zakończono wszelkie inwestycje związane z zaopatrzeniem w media. Działki w Vistuli Park II są przeznaczone na sprzedaż i dzierżawę.

Rynek pracy

Zatrudnienie³

W 2015 roku w gminie Świecie zatrudnionych było 9 690 osób, z czego 54% to mężczyźni, a 46% kobiety. Ogólna liczba zatrudnionych w Gminie z roku na rok wzrastała. W roku 2015 liczba pracujących wzrosła w stosunku do roku 2013 o 488 osób, co stanowi wzrost o 5%.

Tabela 11. Pracujący w gminie Świecie w latach 2013-2015

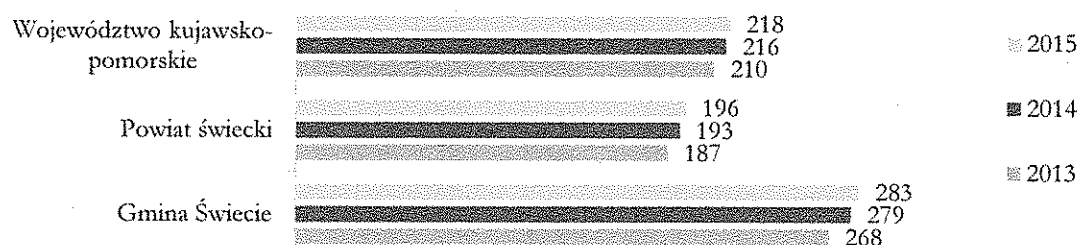

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

³ Dane dotyczą osób zatrudnionych, ale z wyłączeniem pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

W 2015 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Świecie zatrudnione były 283 osoby⁴. Wynik ten jest o wiele wyższy niż w powiecie świeckim (196 osób zatrudnionych na 1000 mieszkańców) i województwie kujawsko-pomorskim (218 osób zatrudnionych na 1000 mieszkańców). W latach 2013-2015 liczba pracujących na 100 mieszkańców w gminie Świecie z roku na rok wzrastała. Od 2013 r. do 2015 r. zanotowano wzrost o 15 osób. Tendencja wzrostowa utrzymywała się także w powiecie świeckim oraz województwie kujawsko-pomorskim.

Wykres 12. Liczba pracujących na 1000 mieszkańców

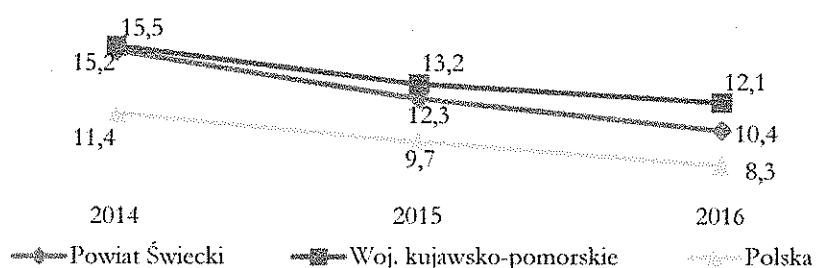

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Bezrobocie

Województwo kujawsko-pomorskie odznacza się jedną z najwyższych stóp bezrobocia w Polsce. Powiat świecki na tle województwa wypada pozytywnie i razem z powiatami brodnickim, bydgoskim z miastem Bydgoszcz oraz z miastem Toruń, cechuje się niskim bezrobociem na poziomie do 12%. W latach 2014-2016 w powiecie świeckim stopa bezrobocia spadła z 15,2% w 2014 r. do 10,4% w 2016 r. Spadek bezrobocia w tym okresie zaobserwowano także na terenie województwa kujawsko - pomorskiego, a także całego kraju.

Wykres 13. Stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu świeckiego, województwa i kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W latach 2014 - 2016 liczba bezrobotnych malała zarówno na obszarze miasta Świecie jak i na obszarze wiejskim oraz w powiecie świeckim. Procentowy udział osób bezrobotnych w gminie Świecie w stosunku do bezrobotnych z powiatu świeckiego jest najwyższy w porównaniu do wszystkich gmin powiatu i wynosił w 2014 r. – 28%, w 2015 r. – 29%, a w 2016r. – 27%.

⁴ Dane dotyczą osób zatrudnionych, ale z wyłączeniem pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Tabela 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Świecie na tle powiatu świeckiego w latach 2014 – 2016

	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiet	Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie Gminy Świecie w liczbie bezrobotnych w powiecie ogółem
2014				
Miasto Świecie	1026	627	146	28%
Obszar wiejski	465	302	48	
Powiat Świecki	5285	3091	582	
2015				
Miasto Świecie	861	508	130	29%
Obszar wiejski	344	232	41	
Powiat Świecki	4200	2559	506	
2016				
Miasto Świecie	659	396	94	27%
Obszar wiejski	298	212	31	
Powiat Świecki	3533	2174	380	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Świecie

Z obszaru miasta Świecie w 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 1026 osób, natomiast z obszaru wiejskiego 465 osób. W 2016 r. liczba bezrobotnych w mieście zmalała do 659 osób, a na obszarze wiejskim do 298 osób. W każdym z analizowanych lat większą część osób bezrobotnych stanowiły kobiety (w 2016 r. w mieście - 60%, a na obszarze wiejskim 70%). Prawo do zasiłku posiadało 125 osób, co stanowi zaledwie 13% ogółu bezrobotnych z terenu Gminy (wynik ten jest porównywalny do udziału osób z prawem do zasiłku do ogółu bezrobotnych w całym powiecie, gdzie wynosi on 11%). Największy udział w liczbie osób bezrobotnych na terenie gminy Świecie stanowiły osoby długotrwale bezrobotne - w 2016 r. stanowiły 51% zarejestrowanych bezrobotnych. Podobny był odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia - 25%, oraz osób do 25 roku życia - 20%. Orzeczenie o niepełnosprawności posiadało 8% ogółu osób zarejestrowanych w urzędzie pracy.

Tabela 13. Udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle osób zarejestrowanych w urzędzie pracy – wybrane kategorie osób bezrobotnych na terenie gminy Świecie w latach 2014 – 2016

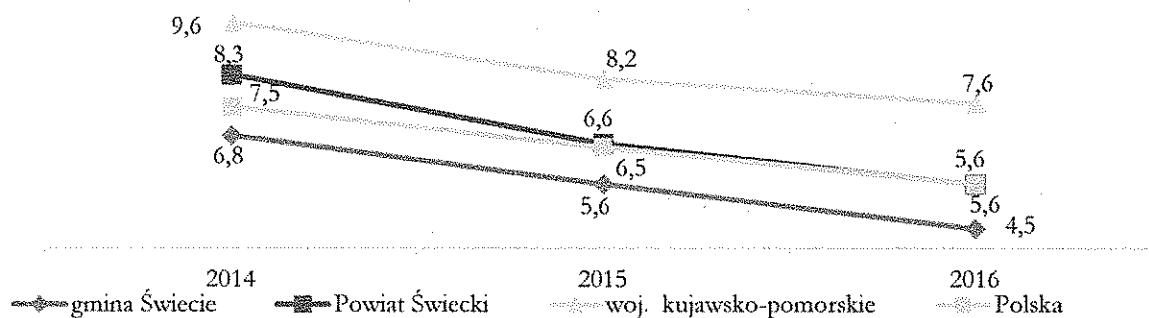
	Udział osób do 25 roku życia w ogóle osób bezrobotnych	Udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle osób bezrobotnych	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych	Udział osób niepełnosprawnych w ogóle osób bezrobotnych
2014 rok	20%	22%	55%	8%
2015 rok	19%	23%	52%	8%
2016 rok	20%	25%	51%	8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Świecie

W ciągu trzech ostatnich lat wzrósł udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle osób bezrobotnych. Nastąpił spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych, zaś udziały osób do 25 roku życia oraz osób niepełnosprawnych pozostały na takim samym poziomie.

Odsetek osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie Świecie jest o wiele korzystniejszy niż w powiecie świeckim, województwie kujawsko-pomorskim oraz kraju.

Wykres 14. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w odniesieniu do osób w wieku produkcyjnym na terenie gminy Świecie

Źródło: Opracowanie własne podstawie danych GUS BDL

W 2016 r. na terenie gminy Świecie udział osób bezrobotnych w ogóle osób w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 4,5%, co stanowi wynik niższy niż wskaźnik dla powiatu świeckiego i kraju, który był równy 5,6% oraz dla województwa kujawsko-pomorskiego, który wynosił 7,6%. Na przestrzeni trzech ostatnich lat zauważalna jest pozytywna tendencja zmniejszania się udziału osób pozostających bez pracy w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. Na terenie gminy nastąpił spadek o 2,3%, co jest wynikiem porównywalnym z wielkością spadku w powiecie (2,7%) i kraju (1,9%) oraz województwie (2,0%).

Turystyka

Naturalne walory regionu, takie jak jego historia i tradycja, atrakcyjne położenie przyrodniczo-krajobrazowe oraz dobry stan środowiska naturalnego, a także bogactwo kulturowe oraz działalność instytucji w zakresie kultury i sportu sprawiają, że gmina Świecie jest miejscem z dużym potencjałem turystyczno-rekreacyjnym. Świecie jako jedno z najstarszych miast w województwie kujawsko-pomorskim wyróżnia się bogatą historią oraz dużą wartością kulturową i religijną, co może przyczynić się do rozwoju turystyki na terenie miasta. Największą atrakcją Świecia jest Zamek Krzyżacki, który znajduje się w widłach Wdy i Wisły. Ta unikatowa budowla należy do nielicznych wodnych fortec średniowiecznej Europy. Jednocześnie stanowi doskonały punkt widokowy na miasto oraz jego okolicę. Innymi zabytkami Świecia są: Kościół Starofarny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Stanisława Biskupa, Kościół poklasztorny pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, Rynek w Świeciu oraz rzymskokatolicki kościół pw. Św. Andrzeja Boboli. Atrakcją turystyczną w Gminie jest także zróżnicowane ukształtowanie terenu oraz bogata fauna i flora obszarów. Potwierdzeniem są liczne rezerваты („Śnieżynka”, Ostanicowe Parowy Gruczna, Grabowiec), jeziora (Deczno, Radan), obecność rzek (Wisła, Wda) oraz wzniesień (Czarcie Góry).

Tabela 14. Szlaki rowerowe i piesze w gminie Świecie

Nazwa szlaku	Opis
Czarna Szlakiem Komercyjnym do Doliny Dolina Warty	Szlak ma długość około 480 km i przebiega od Cierpic (pod Toruniem) przez Bydgoszcz, Świecie, Nowe, Gniew, Tczew, Kwidzyn, Grudziądz, Chełmno, Ostromecko do miejscowości Zamek Bierzglowski (pod Toruniem). Obecnie jest najdłuższym szlakiem rowerowym w Polsce, który prezentuje duże walory historyczne, kulturowe oraz krajobrazowe różnych regionów kraju.
Zielony Szlak Szlakiem Zielnej Gminy	Trasa o długości około 105 km przebiega od Bydgoszczy (Mysłęcinek) przez Świecie, Chełmno, Ostromecko do Bydgoszczy. Trasa uchodzi za łatwą i ciekawą, ponieważ zlokalizowana jest na lewobrzeżnej części Parku Krajobrazowego Doliny

	Dolnej Wisły.
Czarny szlak „Na Drabalce”	Szlak, który ma około 11 km. należy do trudnych do przebycia. Przebiega on w ścisłej okolicy Czarcich Gór, gdzie wiosną wylewa woda a latem uciążliwe są chaszcze, powalone drzewa oraz strome zbocza.
Czerwony Szlak Rowerowy	Droga rowerowa o długości około 70 km rozpoczyna się w Świeciu następnie biegnie przez Drzycim, Osie, Tleń, Śliwice do Czerska. Trasa stanowi fragment szlaku rowerowego Toruń- Chelmno, Toruń- Włocławek.
Niebieski szlak międzynarodowy szlak rowerowy Długa Jezior	Trasa łączy francuskie Calais z rosyjskim Petersburgiem i przebiega przez Belgię, Holandię, Niemcy, Polskę (około 200 km.), Rosję, Litwę, Lotwę, Estonię. Jego długość łączna to około 3 700 km.
Złoty szlak im. Fryderyka Chopina	7-kilometrowy szlak, który łączy Świecie z Terespołem Pomorskim.
Niebieski szlak Zamkowy	Jego trasa to Chelmno - Głogówko Królewskie - Żurawia Kępa - Świecie Zamek. Ma długość około 11 km. Oceniany jako prosty do przebycia z licznymi walorami krajobrazowymi.
Niebieski szlak im. ks. Dr. Władysława Łęgi	Szlak ma długość około 22 km i został stworzony ku uczczeniu pamięci ks. Dr Władysława Łęgi. Trasa od Laskowic Pomorskich przez Leosię, Kozłowo do Terespoła Pomorskiego biegnie wokół dorzecza Dolnej Wisły.

Zródło: Opracowanie własne

Rozwój turystyki i rekreacji możliwy jest również ze względu na posiadaną bazę gastronomiczną – restauracje, bary i pizzerie, kawiarnie i kluby. W zakresie noclegów pokoje dla turystów oferuje m.in. internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych, baza Ośrodka Wypoczynkowego nad jeziorem Deczno, kemping przy Zamku, hotelik „Magdalena” w Świeciu przy ulicy Mickiewicza, osoby prywatne. Szczególnym urozmaiceniem mogą okazać się gospodarstwa agroturystyczne (Chrystkowo, Gruczno, Kozłowo, Ernestowo) oferujące domki, kuchnię regionalną oraz inne atrakcje (zwierzęta gospodarcze, boiska, baseny, naukę jazdy konnej itp.) Placówkami zajmującymi się działaniami z zakresu wypoczynku w Gminie są: Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna oraz Spółdzielczy Ośrodek Kultury „Stokrotka”. Instytucje te organizują cykliczne wydarzenia, budując kapitał gospodarczy i kulturowy miejsca. W Gminie odbywa się szereg cyklicznych wydarzeń, np. Dni Świecia, Blues na świecie, Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych, Jazz na świecie, Festiwal Mocnych Brzmień, Maraton Piosenki Osobistej „Nocne śpiewanie”, Dzień Bałabuna.

Oprócz imprez organizowanych przez OKSiR na terenie Gminy odbywają się również imprezy organizowane m.in. przez organizacje pozarządowe, przy wsparciu Gminy. Jedną z największych cyklicznych imprez o zasięgu ponadregionalnym jest Festiwal Smaku organizowana przez Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły. W zakresie imprez sportowych prężnie działa m.in. Klub Turystów Wodnych „Celuloza” Świecie, organizująca takie imprezy jak: Maraton Kajakowy „Zapora Żur 2017”, „Kapustniki 2017”, jak również Wataha – Świeckie Stowarzyszenie Motocyklistów, organizator imprez pt. „Włóczęga Szlakiem Wisły”, „Motomikolajki”.

W koncepcji Rozwoju Turystyki w gminie Świecie wskazuje się następujące cele:

- Promocja produktów turystycznych gminy jako miejsca ważnego z perspektywy kulturowej, historycznej i biznesowej,
- Usprawnienie Systemu Informacji Turystycznej (utworzenie turystycznego banku danych),
- Wzbogacanie atrakcji sfery turystycznej oraz rekreacyjnej,
- Pogłębianie współpracy w dziedzinie rozwoju turystyki z miastami województwa kujawsko-pomorskiego (Chelmno, Toruń, Grudziądz),
- Opracowanie strategii i szczegółowych programów, a także intensyfikacja szkoleń dotyczących zwiększenia atrakcyjności Świecia,

- Uporządkowanie oraz utrzymanie ogólnego ładunku i estetycznego wyglądu oraz kształtowanie oryginalnej przestrzeni turystycznej,
- Poprawa ilości i jakości infrastruktury turystycznej (drog dojazdowych, parkingów, punktów sanitarnych).

Rolnictwo i leśnictwo

Użytki rolne zajmują około 60% gminy Świecie, a ludność zamieszkująca obszar wiejski stanowi ponad 22% ogółu mieszkańców. Pod względem przydatności ziemi do rolnictwa wyznaczono następujące klasy: 4 (żytni bardzo dobry) i 5 (żytni dobry). W mniejszej ilości obecne są gleby klasy 2 (pszenny dobry) i 6 (żytni słaby). Oznacza to, że predyspozycje do rozwoju rolnictwa na terenie Gminy są przeciętne. Produkcja rolna w Świeciu postępuje w dwóch kierunkach: produkcji roślinnej (zasiew zbóż, rzepak, buraki cukrowe, ziemniaki) oraz zwierzęcej (trzoda chlewna, drób, bydło).

Powierzchnia lasów ogółem w gminie Świecie w 2015 roku wynosiła 3 918 ha, w tym lasów publicznych było 3 468,49 ha a we własności Gminy pozostawało 2,00 ha. Tym samym wskaźnik lesistości dla tego obszaru wynosi 22% (lesistość powiatu świeckiego wynosi 36,6%). W 2015 roku pozyskanie drewna wynosiło 171 m³ i w całości pochodziło z lasów prywatnych. Powierzchnia gruntów nieleśnych a przeznaczonych do zalesienia wynosi 0,49 ha i w całości leży w zarządzie Lasów Państwowych. Tereny leśne w Gminie zarządzane są przez Nadleśnictwo Dąbrowa, które wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Powierzchnia lasów uznanych za ochronne na terenie Gminy wynosi 2262,1 ha, w tym 2258,27 ha na obszarach wiejskich, a 3,83 ha na terenie miasta Świecie.

Kluczowe wnioski i obserwacje ze sfery gospodarczej

Kluczowe wnioski i obserwacje
Gmina Świecie intensywnie rozwija się gospodarczo. Funkcjonują tam duże przedsiębiorstwa z przemysłu papierniczego. Prężnie rozwija się także przemysł rolno-spożywczy oraz metalowy. Pod względem podmiotów gospodarczych (wpisanych do rejestru REGON) przypadających na 10 tys. mieszkańców oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców, Gmina przewyższa poziom powiatu świeckiego i dorównuje poziomowi województwa kujawsko-pomorskiego.
Na terenie gminy Świecie znajdują się dwa obszary rozwoju gospodarczego - Vistula Park I oraz Vistula Park II. Obie strefy znajdują się w atrakcyjnej lokalizacji w pobliżu autostrady A1, dróg krajowych oraz powiatowych.
Poziom zatrudnienia w gminie Świecie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest wyższy niż średni poziom zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim oraz w powiecie świeckim.
Gmina Świecie położona jest w powiecie cechującym się jedną z najniższych stóp bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim. Mieszkańcy gminy Świecie stanowią nieco poniżej 30% wszystkich osób widniejących w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy. Największą grupę bezrobotnych wśród nich stanowią osoby długotrwale bezrobotne (ponad 51% osób bezrobotnych zamieszkujących miasto). Porównywalny udział w grupie bezrobotnych mają osoby po 50 roku życia (25%) oraz osoby młode do 25 roku życia (20%). Miasto charakteryzuje się również niższym udziałem osób pozostających bez pracy w ogóle osób w wieku produkcyjnym w porównaniu do średniego udziału tej grupy w ludności powiatu, województwa i kraju.
Gmina Świecie jest regionem o wysokim potencjale turystycznym. Wpływ na to ma zarówno atrakcyjne położenie przyrodniczo-krajobrazowe, historia i tradycja regionu, a także oferta kulturalna skierowana do turystów. Do największych atrakcji turystycznych należy Zamek Krzyżacki. Atrakcją turystyczną na tych terenach stanowi także zróżnicowane ukształtowanie terenu oraz fauna i flora. Dzięki bogatej bazie gastronomicznej i noclegowej możliwy jest intensywny rozwój turystyki.
W obrębie miasta znajdują się tereny rolnicze, na których prowadzona jest działalność rolnicza. Użytki rolne zajmują około 60% gminy. Pod względem przydatności ziemi do rolnictwa predyspozycje do rozwoju tej gałęzi gospodarki na terenie Gminy są przeciętne. Wskaźnik lesistości dla Gminy wynosi 22% i jest niższy od wskaźnika dla powiatu świeckiego.

Rzeźba i zagospodarowanie terenu

Według podziału geograficzno-fizycznego Polski opracowanego przez Jana Kondradzkiego, Świecie położone jest na pojezierzu Południowobałtyckim w obrębie makroregionu – Dolina Dolnej Wisły (Kotlina Grudziądzka i Dolina Fordońska) oraz makroregionu – Pojezierze Południowopomorskie (Wysoczyzna Świecka i Bory Tucholskie). W wyniku działań lodowca (około 16,5 tys. lat temu) na tym terenie powstała wysoczyzna czyli Równina Świecka, która położona jest na wysokości ok. 80 – 100 m n.p.m. Na tym obszarze możemy wyróżnić różne formy ukształtowania powierzchni takie jak: moreny czołowe, kemy, sandry, rynny oraz formy eoliczne. Przykładem są Czarcie Góry, które mają około 60-80 metrów wysokości, a ich najwyższym szczytem jest Czarcia Kazalnica (92 m.). Równina Świecka przechodzi ku wschodowi w dolinę Wisły, gdzie wyróżnić możemy terasy zalewowe oraz nadzalewowe. Doliny rzeczne Wisły są wynikiem działań procesów fluwialnych a całość terenu charakteryzuje obecność rzeźby młodoglacjalnej - występującej na obszarach pojezierzy. Według Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla gminy Świecie w strukturze użytkowania gruntów największą powierzchnię zajmują użytki rolne, stanowiąc 59,5%. W powierzchni użytków rolnych gminy dominują grunty orne – 77,3%. Niewielkie powierzchnie zajmowane są również przez łąki i pastwiska – 17,4%. Lasy stanowią 22% obszaru gminy.

Gleby

Na obszarze Świecia występują gleby brunatne, płowe oraz mady rzeczne. W gminie można wyróżnić także gleby biellicowo-brunatne, biellicowo-piaskowe, mady i irly warłowe. Pod względem klas ziemi występują gleby kompleksu 4 (żytni bardzo dobry) i 5 (żytni dobry). W mniejszej ilości obecne są gleby klasy 2 (pszenny dobry) i 6 (żytni słaby). Dno doliny rzecznej oraz nielicznych zagłębień bezodpływowych zajmują trwale użytki zielone.

Wody

Na terenie gminy Świecie przeważają wody podziemne czwartorzędowe, które są bardzo narażone na zanieczyszczenia. Jest to związane z tym, że pozbawione są naturalnej izolacji jaką stanowią skały słabo przepuszczalne - na tych terenach warstwa izolująca ma małą miąższość lub nie ma jej w ogóle. Sieć rzeczna gminy stanowią trzy główne rzeki: Wisła – na odcinku ok. 24 km płynie przez teren Gminy stanowiąc jednocześnie jej granicę wschodnią, Wda – płynie przez teren Gminy na odcinku ok. 17 km, na terenie gminy znajduje się dolny odcinek rzeki oraz ujście do Wisły, Mątawa – przez teren gminy biegnie na odcinku ok. 6,7 km w swym środkowym fragmencie. Zarówno Wisła jak i jej dopływy zasilane są głównie przez opady śnieżno-deszczowe. W związku z tym wysokie stany wód obserwuje się okresach jesienno-wiosenno-letnich. Znajdujące się na terenie gminy jeziora powstały w wyniku cofania się lądolodu i zajmują 85 hektarów Gminy: Deczno, jezioro w Sulnówku, Staw Kamionka, Piskarki, Piaskowe, Radan, jezioro w Świętem. Na terenie Gminy zlokalizowane są dwa zbiorniki retencyjne: Kozłowo i Przechowo.

Lasy i tereny zieleni miejskiej

Powierzchnia lasów położonych na terenie gminy wynosi 3 918 ha, co oznacza że lesistość gminy to 22% (dla powiatu świeckiego wynosi 36,6%). W drzewostanie zdecydowanie dominuje sosna (95%). Pozostałe istotne gatunki drzew to brzoza (1,8%), dąb (1,1%), olsza czarna (1,0%) i świerk (0,5%). Tereny leśne w gminie Świecie zarządzane są przez Nadleśnictwo Dąbrowa. Na jego terenie wydzielono fragment tzw. Leśnego Kompleksu Promocyjnego LKP „Bory Tucholskie”. Obszar ten to jeden z dwóch kompleksów w województwie (82 732 ha), gdzie gospodarka leśna prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o podstawy ekologiczne.

Obszary chronione

Na obszarze gminy Świecie wyróżniamy obszary chronione takie jak: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary Natura 2000. Wśród rezerwatów przyrody należy wskazać: Rezerwat Śnieżynka, Rezerwat Grabowiec, Rezerwat Ostnicowe Parowy Gruczna. Formą ochrony przyrody występującą na obszarze gminy i powiatu Świecie jest także Nadwiślański Park Ochrony Przyrody. Utworzony został w 1993 roku, a jego powierzchnia wynosi 33 306,5 ha. Park powołany został dla zachowania mozaikowatości krajobrazu lewobrzeżnej części Doliny Dolnej Wisły. Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych na tych terenach ma stanowić gwarancję prawidłowego funkcjonowania korytarza ekologicznego o randze europejskiej w Polsce. W granicach Gminy znajdują się 3 obszary chronionego krajobrazu: Nadwiślański, Wschodni Borów Tucholskich, Świecki. Na terenie gminy Świecie występują również liczne pomniki przyrody, czyli pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska o szczególnej wartości naukowej, historycznej lub kulturowej.

Ponadto gmina Świecie znajduje się w zasięgu Obszarów Natura 2000. Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Na tym terenie wyróżniamy:

- Dolinę Dolnej Wisły - Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej (bielik, gęś, nurogęś, ohar, derkacz, mewa), szacuje się że gniazduje tu około 180 gatunków ptaków. Różnorodność roślinna oraz zwierzęca wpływają na dużą wartość przyrodniczą obszaru.
- Solecką Dolinę Wisły - Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów pradoliny Wisły są terasy zalewowe, związane z sezonowymi wezbraniem wody. Szczególnie ważne z perspektywy Unii Europejskiej są występujące na tym terenie ptaki (z pośród 48 gatunków zwierząt aż 36 to ptaki). Występuje tu m.in. bocian czarny, czapla biała, rybitwa białoczelna, batalion i bielik. Spośród występujących tu gatunków ryb szczególnie cenne są: kielb białopletwy, koza, różanka oraz reintrodukowany łosoś atlantycki.
- Zamek Świecie - Podziemia zamkowe stanowią ważne dla istnienia gatunku miejsce rozrodu i zimowania nietoperza mopka.

Zagrożenia środowiska

Na terenie gminy Świecie nie występują poważniejsze problemy środowiskowe stwarzające zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi. Według badań przeprowadzonych na potrzeby Prognozy Oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla gminy Świecie występują jednak pewne zagrożenia dla stanu i jakości środowiska:

- zanikanie tradycyjnego użytkowania łąk i pastwisk oraz osuszanie terenu,
- płoszenie ptaków, niszczenie gniazd, penetrowanie siedlisk,
- niebezpieczeństwo związane z wypalaniem traw,
- zmiana sposobu użytkowania terenu, wzrost zabudowy,
- zbyt powolne usuwanie azbestu,
- występowanie dzikich składowisk odpadów,
- zły stan ekologiczny rzek,
- spalanie śmieci w indywidualnych gospodarstwach domowych,
- duże natężenie ruchu drogowego,
- wzrost zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (tlenek azotu i węgla, ołowiu kadmu niklu, miedzi) Opad pyłu w Grucznie w 2016 r. wynosi 70,1g/m²),
- hałas komunikacyjny,
- powolny rozwój odnawialnych źródeł energii.

Kluczowe wnioski i obserwacje w sferze środowiskowej

Gmina Świecie położona jest na Pojezierzu Pomorskim, gdzie rzeka Wda ma swe ujście do Wisły. Wpływa to bezpośrednio na rzeźbę i zagospodarowanie terenu. Obszar charakteryzuje obecność różnych form ukształtowania powierzchni (góry, doliny, jeziora).
Na tym terenie dominują gleby brunatne, płowe oraz mady rzeczne, a sposób użytkowania gruntów opiera się głównie na rolnictwie.
Na obszarze występują liczne rzeki i jeziora: Wisła, Maława, Wda. Jeziora: m.in. Deczno, Piskarki, Radan, Staw Kamiona. Należy wskazać na niewykorzystany potencjał Wisły i Wdy w zakresie turystyki, np. pod kątem szlaków turystycznych i wodnych.
Zalesienie gminy Świecie wynosi 22 %, a w drzewostanie dominuje sosna.
Gminę Świecie wyróżnia duża ilość obszarów chronionych. Występują tu rezerваты przyrody, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 oraz liczne pomniki przyrody.
W sferze środowiskowej nie występują poważniejsze problemy, jednak zagrożeń można upatrywać m. in. w dzikich wysypiskach śmieci, dużym natężeniu drogowym, stosowaniu głównie tradycyjnych źródeł ciepła, wroście zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

Źródło: *Opracowanie własne*

Infrastruktura techniczna

Zasoby mieszkaniowe

W 2015 roku na terenie gminy Świecie znajdowało się 12 014 mieszkań zamieszkałych przez mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2014 – 2015 nastąpił wzrost liczby mieszkań o 107 do 12014. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2015 roku wynosiła 66,8 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca to 23,5 m². Na przestrzeni ostatnich lat zwiększała się zarówno dostępna mieszkańcom gminy Świecie powierzchnia użytkowa mieszkań, jak również powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca. Jest to sytuacja zgodna z trendem zauważalnym zarówno w skali powiatu, województwa, jak i kraju. Między rokiem 2013, a 2015 przeciętna powierzchnia jednego mieszkania zwiększyła się w Gminie z 66,1 m² do 66,8 m². Wzrosła również powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca z 22,9 m² w 2013 r. do 23,5 m² w 2015 r. W porównaniu do powiatu, województwa i Polski, zarówno przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania, jak i przeciętna powierzchnia przypadająca na 1 osobę była w gminie Świecie mniejsza. W 2015 roku znaczna większość mieszkań w gminie Świecie posiadała dostęp zarówno do instalacji techniczno-sanitarnych, jak i instalacji grzewczej. Prawie wszystkie gospodarstwa domowe (99,5% w mieście i 97,4% na obszarze wiejskim), były podłączone do sieci wodociągowej. Dostęp do łazienki posiadało w mieście 96,1 % gospodarstw domowych, a na obszarze wiejskim 87,1%. W centralne ogrzewanie wyposażonych było 86,6% wszystkich mieszkań w Świeciu. Na obszarze wiejskim ten odsetek był nieco mniejszy i wynosił 74,7%.⁵

Mieszkalnictwo komunalne

Zgodnie z wieloletnim programem gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy Świecie na lata 2007-2021 w skład zasobu mieszkaniowego Gminy wchodzi: budynki oraz lokale komunalne stanowiące własność Gminy i zarządzane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp z o.o. w Świeciu, wyodrębnione lokale komunalne stanowiące własność Gminy, ale znajdujące się w budynkach nie zarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp z o.o. w Świeciu. Wszystkimi

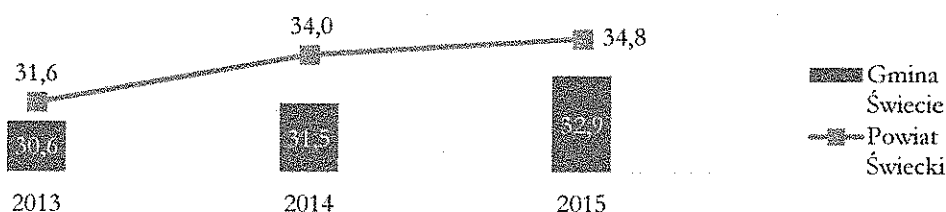
⁵ Dane GUS BDL.

nieruchomościami, które wchodzi w skład zasobu mieszkaniowego Gminy, zarządza Burmistrz Świecia. Obecnie w posiadaniu Gminy znajduje się 1410 lokali komunalnych i socjalnych o łącznej powierzchni 59 307 m² oraz 55 lokali użytkowych o powierzchni 5 498 m². Każde z mieszkań posiada dostęp do wody z sieciowego wodociągu, a 99% lokali ma dostęp do kanalizacji. 30% mieszkań jest wyposażone w sieć gazową, a 65% korzysta z gazu butlowego. Do sieci ciepłowniczej centralnego ogrzewania dostęp ma 35% lokali, do 20% mieszkań ciepła woda jest dostarczana z wymiennika grupowego.

Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa w gminie Świecie jest dobrze rozwinięta. Zarówno miasto jak i wieś mają wysoki stopień zwodociągowania (odpowiednio 98% i 89,2% w 2015 r.). Stopień zwodociągowania w Gminie jest wyższy niż powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim. Gmina jest zaopatrywana w wodę z sześciu ujęć podziemnych. Pod względem ilości zużywanej wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2013 – 2015 nastąpiło zwiększenie zużycia wody ze średnio 30,6 m³ do 32,9 m³. Jest to wynik niższy niż przeciętne zużycie w powiecie świeckim (34,8 m³). Tendencja wzrostowa wykorzystania wody jest zauważalna także w powiecie i całym województwie kujawsko-pomorskim.

Wykres 15. Zużycie wody na jednego mieszkańca w gminie Świecie i powiecie świeckim w latach 2013 – 2015 (metry sześciennic według zużycia)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Dobrze rozwinięta jest też sieć kanalizacyjna - korzysta z niej 90,5% ogółu ludności. Oczywiście najlepiej sytuacja przedstawia się w mieście, gdzie z kanalizacji korzysta 94,5% mieszkańców, natomiast na obszarze wiejskim ten odsetek jest znacznie niższy i wynosi 77,7%. Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy obsługuje następujące miejscowości: Czaple, Chrystkowo, Ernestowo, Dworzysko, Wielki Konopat, Gruczno, Kosowo, Polski Konopat, Terespol Pomorski, Sartowice, Dziki, Sulnowo, Sulnówko, Morsk, Wiąg i Kozłowo. Ścieki z miasta Świecia są odprowadzane systemem grawitacyjno-tłocznym przez pięć przepompowni sieciowych na oczyszczalnię ścieków. Oczyszczone wstępnie przez oczyszczalnię mechaniczną ścieki, odprowadzane są na oczyszczalnię biologiczną do Zakładów Papierniczych Mondri Świecie S.A.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023, gmina Świecie została zakwalifikowana do Regionu 1 Tucholsko-Grudziądzkiego gospodarki odpadami. Odpady w gminie Świecie są odbierane przez tworzące Konsorcjum firmy: Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Świeciu i Przedsiębiorstwo Usług Miejskich PUM Sp. z o.o. z Grudziądza, które zostały wybrane w drodze przetargu. Firmy te są odpowiedzialne za regularny wywóz odpadów i dostarczenie mieszkańcom Gminy pojemników do zbierania odpadów. Odebrane odpady są przewożone do Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Sulnówku.

Infrastruktura drogowa i transportowa

Przez Miasto Świecie biegną drogi o największej randze i natężeniu w województwie kujawsko-pomorskim, co czyni miasto niezwykle istotnym węzłem komunikacyjnym zarówno w skali województwa, jak i kraju. Dzięki temu gmina Świecie jest bardzo dobrze skomunikowana nie tylko w skali wewnątrzwojewódzkiej, ale także międzyregionalnej i międzynarodowej. Przez jej teren przebiegają:

- Droga krajowa nr 91 z Gdańska przez Tczew, Świecie, Toruń i Piotrków Trybunalski do Częstochowy,
- Droga krajowa nr 5 od węzła Nowe Marzy przez Świecie, Bydgoszcz, Poznań, Wrocław, Bolków, Lubawkę do granicy państwa,
- Droga wojewódzka nr 240 ze Świecia do Chojnic przez Tucholę,
- Droga wojewódzka nr 239 ze Świecia do Błędzimia,
- Droga wojewódzka nr 245 z Gruczna do Głogówka Królewskiego.

Kolejną szansą rozwojową dla Gminy jest rozbudowa drogi ekspresowej S5 odcinek od węzła „Nowe Marzy” do węzła „Dworzysko” o długości około 23,3 km. Jest to odcinek od północy, gdzie S5 łączyć się będzie z autostradą A1 do południowego krańca obwodnicy Świecia. Trasa biegnąca z północy na południe Polski i spinająca cztery wielkie aglomeracje, stanie się jedną z głównych dróg o podstawowym charakterze dla gospodarki kraju i regionu.

Drogi powiatowe na terenie Gminy stanowią dopełnienie dróg krajowych i wojewódzkich. Dostęp do nich posiada praktycznie każda miejscowość. Uzupelnieniem dróg wyższej rangi są drogi gminne. Nie pełnią one istotnej roli w obsłudze mieszkańców, ale są ważne dla obsługi rolnictwa. W niewielkiej odległości od Gminy w Nowych Marzach znajduje się węzeł autostrady A1. Przez teren Gminy przebiegają również dwie linie kolejowe – linia o znaczeniu państwowym 131 oraz nieczynna linia regionalna nr 240 Świecie - Terespol Pomorski – Złotów. Linia 131 jest linią o dużym natężeniu ruchu pasażerskiego i towarowego. Na terenie Gminy stacja znajduje się w położonym niedaleko miasta Świecia, Terespolu Pomorskim.

Drogę wodną stanowi rzeka Wisła, która jest częścią międzynarodowych dróg wodnych MDW E-40 oraz MDW E-70.

Ponadto mieszkańcy Gminy mają możliwość korzystania z komunikacji autobusowej o zasięgu zarówno regionalnym, jak i ponadregionalnym. Na terenie miasta Świecia funkcjonuje komunikacja miejska. Przewozy realizowane są przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Bydgoszczy oraz przez prywatnych przewoźników.

Sieć gazowa

Gmina Świecie jest zaopatrywana w gaz ziemny z Krajowego Systemu Przesyłowego, który jest własnością Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. w Warszawie. Z racji tego, iż ten operator nie posiada obiektów przesyłowych, gaz jest transportowany siecią wysokiego ciśnienia eksploatowaną przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku, Zakład w Bydgoszczy. Przez teren gminy Świecie przebiega 5 gazociągów wysokiego ciśnienia wraz z odgałęzieniami do stacji gazowych I-go stopnia o łącznej długości około 12,736 km. Gazociągi te zasilają stację zlokalizowaną w Świeciu przy ul. Kolejowej, uznaną za stację systemową. Stacja ta zaś zasilą kolejno pięć stacji redukujących II stopnia, zlokalizowanych wyłącznie na terenie miasta. Głównymi odbiorcami gazu ziemnego są mieszkańcy Świecia. Według danych GUS w ciągu trzech lat (2013 – 2015) liczba czynnych przyłączy gazowych (w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych) w gminie Świecie wzrosła o niecałe 4% – w 2013 było ich 1701, natomiast dwa lata później ich liczba wynosiła 1770. W analizowanych latach zmniejszyła się liczba gospodarstw domowych będących odbiorcami gazu (z 7250 do 6043 gospodarstw), przy czym spadek zanotowano jedynie na obszarze miasta, natomiast na obszarze wiejskim

nastąpił wzrost. W całej Gminie, zarówno w mieście jak i na obszarze wiejskim wzrosła liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem (z 586 w 2013 r. do 737 w 2015 r.).

Sieć ciepłownicza

W gminie Świecie zapotrzebowanie na energię ciepłą pokrywają następujące jednostki wytwórcze: Elektrociepłownia Mondi Świecie S.A., Ciepłownia „Marianki”- jej właścicielem jest Veolia Północ Sp. z o.o., kotłownie lokalne – obejmują one źródła ciepła w nieprzyłączonych do sieci ciepłowniczej budynkach. Wykorzystują przede wszystkim gaz ziemny, węgiel kamienny oraz biomasę. Korzystanie z paliw energetycznych w celu wytworzenia ciepła jest związane z generowaniem zanieczyszczeń powietrza, także w postaci emisji dwutlenku węgla. W latach 2011 – 2014, znajdujące się w Gminie kotły energetyczne wyemitowały łącznie 1 392 680 t CO₂ z czego: 98 289 t CO₂ w kotłach węglowych ciepłowni ”Marianki”, 1 294 391 t CO₂ w instalacjach Mondi Świecie S.A. Emisja dwutlenku węgla w latach 2011- 2014 uległa spadkowi o 2,29%. Zgodnie z art. 11 dyrektywy 2003/87/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE (dyrektywa ETS), 30 września 2011 r. Polska notyfikowała wstępną wersję Krajowych Środków Wykonawczych, na którą składał się wykaz instalacji objętych systemem EU ETS wraz ze wstępną przyznaną im liczbą uprawnień do emisji. Zarówno instalacja Veolii Północ Sp. z o.o. oraz Mondi Świecie S.A. są objęte tym systemem. Zaniechanie przewidzianych planów inwestycyjnych w tych jednostkach przy jednoczesnym spadku przekazanych darmowych uprawnień końcowych stanowić może czynnik wzrostu cen ciepła dla odbiorców końcowych. Realizacja planowanych działań wpłynie niewątpliwie pozytywnie na jakość powietrza atmosferycznego Gminy, zredukuje bilans emisji dwutlenku węgla oraz zagwarantuje stabilizację cen ciepła dla odbiorców końcowych.

Kluczowe wnioski i obserwacje

Kluczowe wnioski i obserwacje
W Gminie sukcesywnie wzrasta liczba mieszkań, a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania oraz przeciętna powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca. Jest to zgodne z trendem wzrostowym utrzymującym się zarówno w powiecie świeckim, województwie kujawsko-pomorskim jak i w całym kraju.
Sieć wodociągowa w gminie Świecie jest dobrze rozwinięta. Zarówno miasto jak i wieś mają wysoki stopień zwodociągowania. Stopień zwodociągowania w gminie jest wyższy niż powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim. Dobrze rozwinięta jest także sieć kanalizacyjna.
W zakresie gospodarki odpadami Gmina jest obsługiwana przez prężnie działający Międzygminny Komplex Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Sulnówku, który został wybudowany przy wsparciu środków unijnych. Celem zapewnienia właściwego wykonywania obowiązku związanych z gospodarowaniem odpadami konieczny jest dalszy rozwój Kompleksu.
Przez Świecie biegną drogi o największej randze i natężeniu w województwie kujawsko-pomorskim. Dzięki temu gmina Świecie jest bardzo dobrze skomunikowana nie tylko w skali wewnątrzwojewódzkiej, ale także międzyregionalnej i międzynarodowej. Rozbudowa drogi ekspresowej S5, która da Gminie bezpośrednie i szybkie połączenie z autostradą A1 jeszcze bardziej poprawi dostępność komunikacyjną i może być znaczącym czynnikiem sprzyjającym ożywieniu gospodarczemu Gminy i napływowi nowych inwestorów oraz rozwojowi już istniejących firm. Niewykorzystanym potencjałem jest droga wodna jaką stanowi Wisła.
Gmina Świecie jest zaopatrywana w gaz ziemny z Krajowego Systemu Przesyłowego, który jest własnością Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. w Warszawie. Liczba przyłączy indywidualnych corocznie się zwiększa. Sieć gazowa w Gminie powinna być dalej rozwijana.
Sieć ciepłownicza ogranicza się do działania dwóch jednostek (Elektrociepłownia Mondi Świecie S.A. oraz Ciepłownia „Marianki”), poza tym działają kotłownie lokalne. Korzystają one głównie z tradycyjnych paliw energetycznych, których spalanie wiąże się z emisją CO ₂ do atmosfery, co zwłaszcza w sezonie grzewczym wpływa niekorzystnie na stan jakości powietrza. W związku z tym, jak i koniecznością dostosowania się do obowiązujących norm unijnych niezbędne są prace modernizacyjne.

Budżet gminy

Z analizy danych dotyczących budżetu gminy Świecie zrealizowanego w latach 2014 – 2016, zarówno w zakresie dochodów gminy, jak i ponoszonych przez nią wydatków, wynika, że na przestrzeni trzech ostatnich lat dochody gminy systematycznie rosły. W 2014 roku dochody gminy Świecie były równe kwocie 137 922 323,76 zł, natomiast w 2016 roku wynosiły 169 289 132,76 zł. Jednocześnie w analizowanym okresie wzrosły również wydatki ponoszone przez gminę i w 2016 roku wyniosły one 157 998 826,31 zł. Największy udział w kwocie ogólnej wydatków gminy Świecie w poszczególnych latach miały wydatki bieżące, które stanowiły w 2016 roku 81,09% wszystkich wydatków.

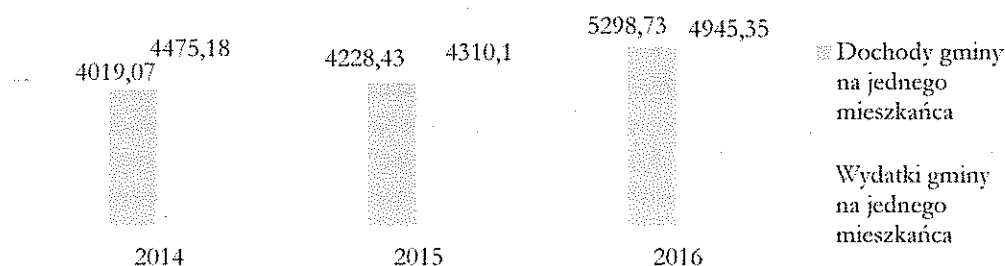
Tabela 15. Dochody i wydatki gminy Świecie w latach: 2014 – 2016

	2014	2015	2016
I. Dochody ogółem, w tym:	137 922 323,76	144 997 153,36	169 289 132,76
1. Dochody własne	2 785 890,77	2 433 553,17	2 367 451,32
2. Dotacje celowe	4 564 846,54	5 740 875,22	4 071 301,57
3. Subwencja ogólna	22 454 137,00	23 238 537,00	23 752 950,00
II. Wydatki ogółem, w tym:	153 574 918,23	147 797 645,76	157 998 826,31
1. Wydatki bieżące	99 652 930,10	105 027 974,53	128 109 709,25
2. Wydatki majątkowe	53 921 988,13	42 769 671,23	29 889 117,06
III. Deficyt/ nadwyżka budżetowa (I-II)	- 15 652 594,47	- 2 800 492,40	11 290 306,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Świecie

Budżet Gminy zrealizowany w latach 2014 – 2016 pokazuje, że tylko w 2016 roku została zachowana nadwyżka. Lata 2014 i 2015 zakończyły się deficytem – wydatki w tych latach były wyższe niż uzyskane dochody. Dochody budżetowe gminy Świecie w przeliczeniu na jednego mieszkańca w przeciągu ostatnich trzech lat systematycznie rosły i w roku 2016 na osobę zamieszkujejącą gminę przypadło 5 298,73 zł (wzrost o 1279,66 zł). Analiza wydatków w tym okresie wskazuje, że również one uległy zmianie – w roku 2015 zmniejszyły się w stosunku do roku 2014 o 165,08 zł, natomiast w 2016 r. wzrosły o 635,24 zł w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 16. Wydatki i dochody budżetowe gminy Świecie na jednego mieszkańca w latach 2013 – 2015.

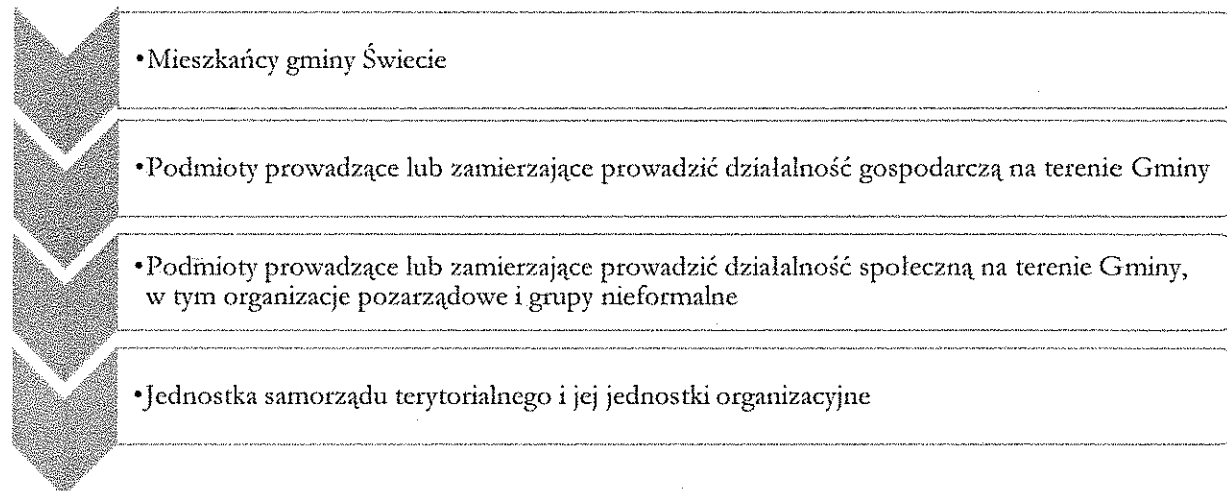
Źródło: Opracowanie na podstawie GUS BDL oraz sprawozdań z wykonania budżetu gminy Świecie

Rozdział I. Partycypacja społeczna – wyniki konsultacji społecznych

Kwestią kluczową przy opracowywaniu dokumentów strategicznych dla jednostek samorządu terytorialnego jest aktywne włączenie w ten proces najważniejszych interesariuszy – mieszkańców.

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem działań mających na celu planowanie wizji rozwoju Gminy w najbliższych latach, w tym w diagnozowaniu obszarów problemowych, które wymagają podjęcia działań zaradczych oraz w planowaniu konkretnych przedsięwzięć. Aby podejmowane działania mogły w sposób trafny i skuteczny odpowiadać na potrzeby społeczności lokalnej, konieczne jest umożliwienie partycypacji wszystkich interesariuszy na każdym etapie, począwszy od diagnozowania poprzez programowanie, wdrażanie i monitorowanie zachodzących zmian.

Schemat 1. Interesariusze

Źródło: *Opracowanie własne*

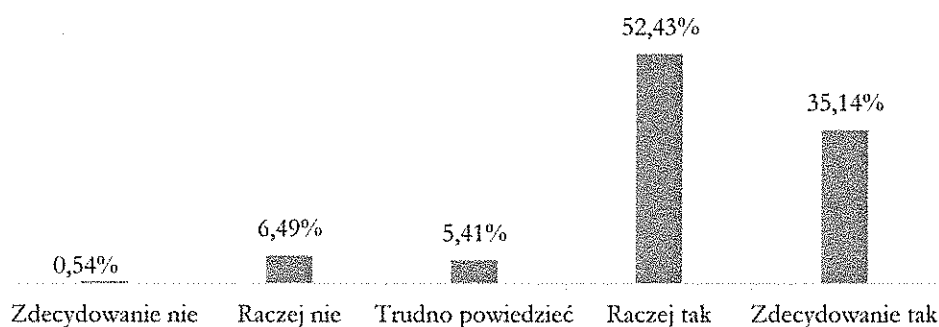
Opracowanie niniejszej Strategii Rozwoju gminy Świecie na lata 2018-2027 zostało uzupełnione konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi w dwóch formach: spotkaniami z różnymi grupami interesariuszy oraz badaniem ankietowym (ankiety dostępne były w formie papierowej oraz w formie elektronicznej). Informacje uzyskane od mieszkańców zostały wykorzystane do opracowania części diagnostycznej niniejszego dokumentu, jak również posłużyły do przygotowania części programowej.

Badania ankietowe – ankietę elektroniczną i ankietę w formie papierowej

Opracowaniu Strategii towarzyszyło przeprowadzenie badania ankietowego, którego celem było poznanie opinii mieszkańców Gminy, zarówno na temat oceny jakości i poziomu życia, jak również możliwości i szans rozwojowych oraz zagrożeń, jakie mogą się pojawić. Osoby biorące udział w badaniu zostały poproszone również o wskazania najważniejszych kierunków rozwoju Gminy i przedsięwzięć do realizacji w latach 2018 – 2027. Badanie opinii interesariuszy zrealizowano za pomocą ankiety elektronicznej dostępnej na stronie internetowej gminy w zakładce „Strategia Rozwoju Gminy” (www.swiecie.eu) oraz dostępnej w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Świeciu, w Biurze Obsługi Mieszkańców w dniach od 1 czerwca do 23 czerwca 2017 roku. W wyniku badania otrzymano łącznie 185 wypełnionych kwestionariuszy w wersji elektronicznej oraz papierowej.

Osoby biorące udział w badaniu internetowym przyznały, że raczej (52,43%) lub zdecydowanie (35,14%) interesują się tym co się dzieje w Gminie. Jedynie 6,49% badanych odpowiedziało, że te sprawy raczej ich nie interesują, a 0,54% wyraziło zdecydowany brak zainteresowania.

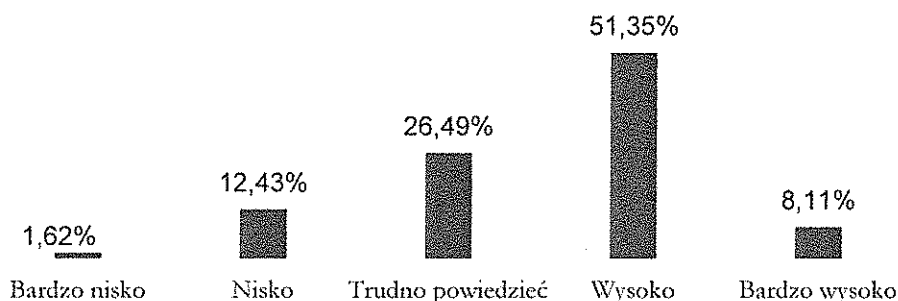
Wykres 17. Poziom zainteresowania mieszkańców sprawami gminnymi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Zadowolenie z jakości życia na terenie gminy Świecie ocenione zostało przez mieszkańców na wysokim poziomie – ponad 50% osób biorących udział w badaniu przyznało, że wysoko oceniają poziom zadowolenia z życia w Gminie. Odpowiedzi pozytywne (oceny: *bardzo wysoko i wysoko*) zostały udzielone łącznie przez 59,46% badanych, natomiast 14,05% oceniło swoje zadowolenie nisko bądź bardzo nisko.

Wykres 18. Poziom zadowolenia mieszkańców z życia w gminie Świecie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W ramach badania mieszkańcy wyrazili opinie na temat oceny poszczególnych dziedzin życia w gminie Świecie. Ocenie podlegały zarówno sfera społeczno-kulturalna, gospodarcza, infrastrukturalna, a także instytucje i organizacje realizujące różnego rodzaju działania na rzecz lokalnej społeczności.

Poniższa tabela zawiera zestawienie ocen przyznanych przez mieszkańców, w podziale na trzy kategorie: ocena pozytywna, ocena średnia, ocena negatywna.

Tabela 16. Ocena poszczególnych dziedzin życia w gminie Świecie

Ocena pozytywna	Ocena średnia	Ocena negatywna
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stan i ochrona środowiska naturalnego ▪ Porządek i czystość w gminie ▪ Poziom bezpieczeństwa ▪ Opieka społeczna ▪ Możliwość kształcenia i podnoszenia kwalifikacji ▪ Życie kulturalne i działalność instytucji kultury ▪ Oferta aktywnego spędzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej ▪ Działalność organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opieka zdrowotna ▪ Możliwości uzyskania zatrudnienia

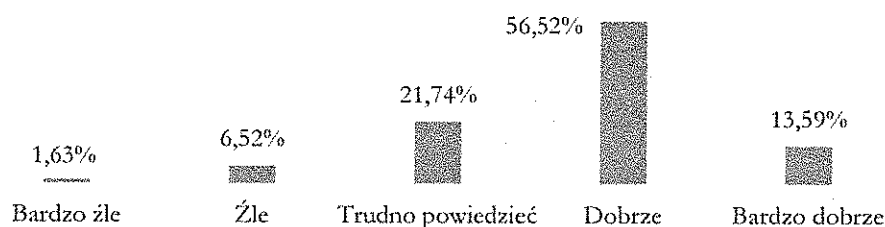
Ocena pozytywna	Ocena neutralna	Ocena negatywna
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stan infrastruktury oświatowej ▪ Stan infrastruktury drogowej ▪ Stan infrastruktury komunalnej (wod.-kan., gaz) ▪ Stan infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej ▪ Promocja gminy ▪ Działalność władz samorządu 		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Osoby biorące udział w badaniu większość dziedzin życia oceniły pozytywnie, wśród nich m. in. stan i ochronę środowiska naturalnego, bezpieczeństwo, opiekę społeczną, życie kulturalne, infrastrukturę drogową i komunalną. Neutralne oceny zostały przyznano w dwóch dziedzinach takich jak: warunki do prowadzenia działalności gospodarczej i działalność organizacji pozarządowych. W odpowiedziach mieszkańców pojawiły się również oceny negatywne, które zostały przyznane dwóm dziedzinom. Na złym lub bardzo złym poziomie postrzegane są: opieka zdrowotna i możliwości uzyskania zatrudnienia.

Mieszkańcy w przeważającej większości dostrzegają potencjał rozwojowy swojej Gminy – 70,11% osób pozytywnie odniosło się do tej kwestii (odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze). 21,74% ankietowanych nie miało zdania w tej sprawie.

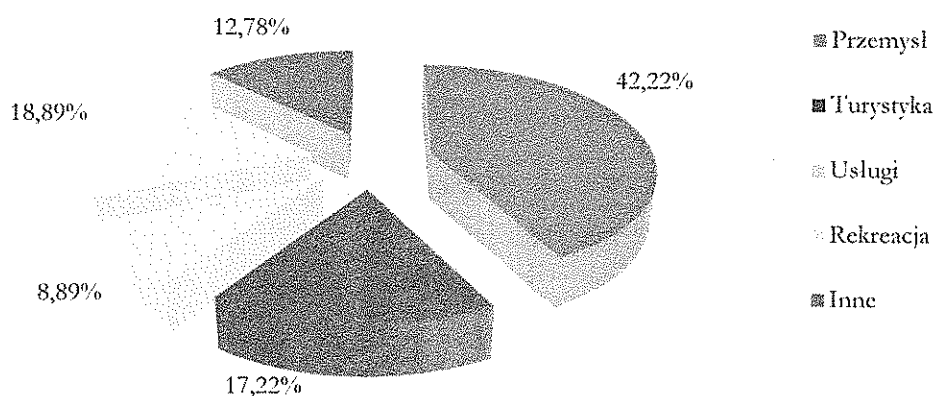
Wykres 19. Ocena możliwości rozwojowych Gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Podstawowym kierunkiem rozwoju miasta, jaki został wskazany przez mieszkańców, jest przemysł – ponad 42% ankietowanych wskazało właśnie tę dziedzinę. Inwestycje powinny być również podjęte w zakresie rekreacji i turystyki (odpowiednio 18,89% i 17,22% odpowiedzi).

Wykres 20. Główne kierunki rozwojowe gminy Świecie wskazane przez mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Jednocześnie, w ramach badania mieszkańcy miasta wskazali, jakie ich zdaniem przedsięwzięcia powinny być w pierwszej kolejności dofinansowane z budżetów gminy Świecie w latach 2018 – 2027. Poniższy wykres przedstawia kwestie, na które według ankietowanych priorytetowo powinny być przeznaczane środki finansowe. Najczęściej ankietowani wskazywali ochronę i profilaktykę zdrowotną jako priorytetowy cel, na który powinny być przeznaczane środki finansowe, kolejne najczęściej wskazywane dziedziny to sport, rekreacja i organizacja wolnego czasu, infrastruktura drogowa oraz wspieranie przedsiębiorczości.

Wykres 21. Cele, na które zdaniem ankietowanych priorytetowo powinny zostać przeznaczane środki finansowe (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Do największych szans rozwojowych i zagrożeń dla gminy Świecie uczestnicy badania zaliczyli:

SZANSE:

- Działania w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji, wykorzystanie potencjałów Gminy w tym zakresie,
- Rozwój stref inwestycyjnych,
- Rozwój w dziedzinie przemysłu,
- Nowe miejsca pracy,
- Dobrze funkcjonująca infrastruktura drogowa,
- Budowa drogi S5,
- Wykorzystanie położenia Świecia pod kątem możliwości zwiększenia inwestycji usługowych i przemysłowych.

ZAGROŻENIA:

- Odływ mieszkańców, zwłaszcza osób młodych i wykształconych,
- Brak miejsc pracy,
- Starzenie się społeczeństwa,
- Uzależnienie gospodarki Gminy od dużych, jednocześnie nielicznych zakładów,
- Niewykorzystanie potencjału turystycznego regionu,
- Zanieczyszczenie środowiska,
- Zagrożenia spowodowane klęskami żywiołowymi przede wszystkim podtopienia, zalania ze względu na słaby stan wałów.

W ramach badania ankietowego mieszkańcy gminy Świecie zostali poproszeni o wskazanie najbardziej ich zdaniem potrzebnych w Gminie przedsięwzięć i inwestycji na lata 2018-2027.

Wśród zgłaszanych propozycji najczęściej pojawiały się następujące pomysły:

- Rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- Rozwój komunikacji miejskiej,
- Renowacja Zamku Krzyżackiego i zagospodarowanie terenu wokół niego,
- Inwestycje w infrastrukturę drogową, budowa chodników,
- Podwyższenie standardów w zakresie ochrony i profilaktyki zdrowia,
- Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych,
- Organizacja dla dzieci czasu wolnego po szkole,
- Budowa placów zabaw,
- Powstawanie mieszkań chronionych i socjalnych,
- Budowa ścieżek rowerowych,
- Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości,
- Pozyskiwanie nowych inwestorów,
- Rozwój terenów rekreacyjnych,
- Rozwój turystyki,
- Edukacja ekologiczna,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców,
- Odnowienie zdegradowanych kamienic,
- Wykorzystanie potencjału rzek Wdy i Wisły i zagospodarowanie terenów wzdłuż rzek m. in. na cele turystyczne.

W trakcie prac nad opracowaniem Strategii odbyto szereg spotkań konsultacyjnych z różnymi grupami interesariuszy. Podczas tych spotkań, ich uczestnicy zostali zapoznani z ideą tworzenia strategii, a także wspólnie wypracowali propozycje przedsięwzięć istotnych dla dalszego rozwoju Gminy, jakie powinny znaleźć się w Strategii.

W dniu 28 czerwca 2017 r. odbyło się spotkanie ze środowiskiem wiejskim, tj. z sołtysami, którzy zgłosili do Strategii następujące propozycje przedsięwzięć:

- Przygotowanie miejsc do rynku zbytu dla rolników w ramach sprzedaży bezpośredniej,
- Zagospodarowanie rzeki Wdy u ujścia do Wisły czyli utworzenie tzw. małej mariny,
- Rozwój szlaku turystyczno – wodnego w związku z udrożnieniem Wisły i Wdy,
- Rozwój szlaku turystyczno-rowerowego w kierunku Świecie – Chełmno,

- Rozwój budownictwa socjalnego i mieszkań wspomaganych i chronionych na obszarach wiejskich.

Również 28 czerwca 2017 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami biznesu w ramach spotkania Społecznej Rady Gospodarczej w czasie, które zgłoszono do Strategii poniższe propozycje:

- Utworzenie terenu inwestycyjnego Vistula Park III w okolicy nowo powstającej S5,
- Rewitalizacja miasta Świecie.

Odbyło się również spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych, którzy zgłosili następujące propozycje przedsięwzięć:

- Rozwój budowy ścieżek rowerowych i rekreacyjnych.
- Oświetlenie istniejących i nowych ścieżek rowerowych i rekreacyjnych.

Czynny udział w opracowaniu Strategii brał powołany Zarządzeniem Burmistrza z dnia 30 maja 2017 r. Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata 2017-2027. W skład zespołu weszli:

- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- radni Rady Miejskiej w Świeciu,
- pracownicy Urzędu Miejskiego w Świeciu,
- pracownicy jednostek organizacyjnych gminy Świecie – OPS, Miejska Biblioteka Publiczna, Straż Miejska, Ośrodek Oświaty i Wychowania, Wydział Polityki Społecznej.

W trakcie swoich spotkań Zespół również wypracował szereg propozycji przedsięwzięć do zawarcia w Strategii:

- Odbudowa skrzydła północnego Zamku Krzyżackiego,
- Rozwój terenów inwestycyjnych Vistula Park I i II,
- Realizacja rewitalizacji na obszarze miasta,
- Rozwój budownictwa socjalnego,
- Rozwój budownictwa w ramach ŚTBS,
- Rekonstrukcja murów miejskich na obszarze Starego Miasta,
- Rekonstrukcja bramy cmentarnej i murów przy historycznym cmentarzu przy ul. Mickiewicza,
- Budowa kolejnej kwatery dla Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych,
- Rozwój OZE na publicznych obiektach gminnych,
- Utworzenie terenu Vistula park III w okolicy nowo powstającej S5,
- Wyznaczenie terenów pod budownictwo socjalne,
- Aktualizację granic miasta,
- Utworzenie domu opieki dla osób starszych,
- Wzmocnienie i remont wałów przeciwpowodziowych, w tym wałów w Przechowie,
- Rozwój infrastruktury sportowej (np. boiska osiedlowe, siłownie plenerowe).

W toku konsultacji społecznych, wpłynęło również wiele propozycji działań od mieszkańców Świecia:

- Odnowienie zasobów zieleni miejskiej,
- Utworzenie nowych obszarów zieleni,
- Zagospodarowanie zieleni wzdłuż rzeki Wdy przy ulicy Wodnej i Nadbrzeżnej, utworzenie bulwaru,
- Odnowienie skarp betonowych przy ulicy Mickiewicza,
- Stworzenie systemu edukacji dla rodzin dysfunkcyjnych w zakresie codziennego prowadzenia domu z wykorzystaniem istniejącej bazy tj. kuchni w szkołach czy przy świetlicach wiejskich,

- Organizacja imprez propagujących zdrowy styl życia dla osób starszych,
- Organizacja zajęć dydaktycznych dla dzieci mających gorsze wyniki w nauce oraz dla dzieci szczególnie uzdolnionych,
- Promowanie i inwestowanie w energię odnawialną,
- Stworzenie funduszu dla właścicieli kamienic na ich renowację i niezbędne remonty,
- Stworzenie nowej strefy gospodarczej z szeroką akcją pozyskiwania dużych podmiotów gospodarczych, wykorzystując dogodne położenie komunikacyjne,
- Współudział gminy i jej zaangażowanie w tworzenie drogi wodnej na Wiśle z możliwością stworzenia portu rzecznego na Wdzie

Rozdział 3. Analiza SWOT

Jedną z najpopularniejszych metod diagnozy stanu obecnego obszaru jest analiza **SWOT**. Nazwa tej metody wywodzi się od pierwszych liter angielskich słów – silne strony (*Strengths*), słabe strony (*Weaknesses*), szanse (*Opportunities*) i zagrożenia (*Therats*) – jednocześnie stanowią one pola przyporządkowania czynników mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Technika ta stosowana jest we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako uniwersalne narzędzie analizy strategicznej.

Schemat 2. Analiza SWOT

Źródło: Opracowanie własne

Analiza SWOT gminy Świecie została przeprowadzona w trzech kluczowych dla zrównoważonego rozwoju obszarach, tj. sfera społeczna, gospodarka i środowisko przyrodnicze, oraz infrastruktura techniczna. Wyniki analizy w każdym z badanych obszarów przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 17 . Analiza SWOT - sfera społeczna

	Pomocne w osiągnięciu celu	Szkodliwe w osiągnięciu celu
Czynnik wewnętrzny	MOCNE STRONY:	SLABE STRONY:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Świecie to jeden z najstarszych ośrodków miast pomorskich i nadwiślańskich, bogata historia stanowi dużą wartość kulturowo-edukacyjną (dziedzictwo kulturowe regionu). ▪ Największy w powiecie ośrodek miejski wyróżniający się na tle powiatu świeckiego największą liczbą mieszkańców i gęstością zaludnienia. ▪ Centrum podstawowej obsługi mieszkańców Gminy i powiatu świeckiego. ▪ Aktywne działanie Gminy w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, różnorakie formy aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. ▪ Prężnie funkcjonujące instytucje świadczące usługi społeczne dla potrzebujących. ▪ Wysoki poziom objęcia edukacją przedszkolną na terenie Gminy. ▪ Bogata oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna. ▪ Sukcesywny rozwój Miejsko Gminnej Przychodni. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy. ▪ Niski udział organizacji pozarządowych w sferze publicznej. ▪ Zwiększający się udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. ▪ Rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego. ▪ Zmniejszający się przyrost naturalny (w 2016 r. ujemny przyrost naturalny). ▪ Ujemne saldo migracji. ▪ Wysokie natężenie korzystania z pomocy społecznej w porównaniu do innych gmin w województwie kujawsko-pomorskim. ▪ Występowanie patologii i różnego typu dysfunkcji w rodzinach. ▪ Osoby starsze i niepełnosprawne, to grupy najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym. ▪ Niski udział dzieci z obszarów wiejskich Gminy w edukacji przedszkolnej. ▪ Niższy poziom kształcenia na poziomie podstawowym w porównaniu do innych gmin w województwie kujawsko-pomorskim. ▪ Na poziomie gimnazjalnym poziom kształcenia jest niższy niż w innych gminach w województwie kujawsko-pomorskim (z wyłączeniem j. angielskiego). ▪ Istnienie obszarów zdegradowanych cechujących się nagromadzeniem problemów z różnych sfer, które wymagają rewitalizacji.
Czynnik zewnętrzny	SZANSY:	ZAGROŻENIA:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duży potencjał do rozwoju kulturowo-edukacyjnego na bazie posiadanego dziedzictwa kulturowego. ▪ Duży potencjał rozwojowy ze względu na pełnienie przez miasto Świecie funkcji centralnego ośrodka powiatu. ▪ Zmniejszająca się liczba osób objętych pomocą społeczną w Gminie. ▪ Dynamicznější rozwój dzieci w wieku przedszkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Negatywne prognozy demograficzne, zwłaszcza dla grup wiekowych: przedprodukcyjny i produkcyjny. ▪ Pogłębiające się zjawisko starzenia się społeczeństwa. ▪ Pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego. ▪ Dysproporcje w rozwoju dzieci z obszarów wiejskich w wieku przedszkolnym. ▪ Niska jakość kształcenia może wpływać na

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój aktywności społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej. ▪ Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego Zamku Krzyżackiego. ▪ Rozwój sektora ngo i jego współpracy z samorządem. ▪ Przeprowadzenie procesu rewitalizacji stanowi szansę wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. ▪ Rozszerzenie zakresu usług świadczonych w zakresie profilaktyki zdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębianie się zjawiska wykluczenia i bezrobocia. ▪ Niska aktywność społeczna. ▪ Odplyw mieszkańców, zwłaszcza osób młodych i wykształconych.
--	---	--

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 18. Analiza SWOT – gospodarka i środowisko przyrodnicze

	Pomocne w osiąganiu celu	Szkodliwe w osiąganiu celu
Czynnik wewnętrzny	MOCNE STRONY:	SŁABE STRONY:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Położenie geograficzne w północno-środkowej Polsce oraz korzystna lokalizacja w województwie kujawsko-pomorskim. ▪ Bardzo dobra komunikacja zarówno z największymi ośrodkami w Polsce jak i z innymi sąsiadującymi miastami. ▪ Aktywność gospodarcza mieszkańców wyrażająca się dużą liczbą mikroprzedsiębiorstw. ▪ Obecność 7 dużych przedsiębiorstw na terenie miasta. ▪ Znacząca rola przemysłu papierniczego i sektora rolniczo-spożywczego oraz metalowego w gospodarce Gminy. ▪ Wysoki poziom rozwoju gospodarczego Gminy na tle powiatu świeckiego. ▪ Istnienie terenów inwestycyjnych w Gminie. ▪ Wysoka aktywność zawodowa mieszkańców (duża liczba pracujących) w porównaniu do powiatu i województwa. ▪ Dużo mniejszy odsetek osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie Świecie w porównaniu do powiatu świeckiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz kraju. ▪ Duży potencjał turystyczny (atrakcyjne położenie przyrodniczo-krajobrazowe, historia i tradycja regionu, a także oferta kulturalna skierowana do turystów). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych w grupie bezrobotnych ogółem. ▪ Rynek pracy opiera się głównie na jednym dużym zakładzie pracy. ▪ Przemysłowy charakter Gminy przyczynia się do powstawania największych źródeł emisji zorganizowanej do powietrza. ▪ Duże natężenie ruchu drogowego powoduje powstawanie zanieczyszczeń powietrza i hałas komunikacyjny. ▪ Powolny rozwój odnawialnych źródeł energii.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wystarczająca baza gastronomiczna i noclegowa. ▪ Duża ilość obszarów chronionych (rezerwaty przyrody, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary Natura 2000). 	
Czynnik zewnętrzny	SZANSE:	ZAGROZENIA:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duży potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji w oparciu o posiadane zasoby – zabytki i środowisko przyrodnicze. ▪ Rozwój odnawialnych źródeł energii. ▪ Rozwój form ochrony przyrody. ▪ Edukacja ekologiczna mieszkańców. ▪ Wykorzystanie potencjału Wisły i Wdy w zakresie rozwoju turystyki. ▪ Duży potencjał do rozwoju gospodarki ze względu na korzystane położenie geograficzne i skomunikowanie. ▪ Rozwój potencjalnych miejsc pracy na terenie Gminy dzięki wzrostowi liczby dużych przedsiębiorstw. ▪ Wzrastająca liczba osób pracujących. ▪ Spadek bezrobocia - zmniejszający się udział osób pozostających bez pracy w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. ▪ Rozbudowa drogi ekspresowej S5 stanowi szansę na dalszy rozwój gospodarczy gminy, przyciągnięcie nowych inwestorów. ▪ Tworzenie kolejnych terenów inwestycyjnych. ▪ Rozwój w dziedzinie przemysłu. ▪ Wykorzystanie położenia Świecia w celu zwiększenia inwestycji usługowych i przemysłowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ukierunkowanie gospodarki Gminy na ściśle określoną branżę rodzi ryzyko pojawienia się problemów ekonomicznych w przypadku wystąpienia zmian sytuacji gospodarczej w danej branży (zwolnienia, likwidacja firm). ▪ Uzależnienie gospodarki Gminy od dużych, jednocześnie nielicznych zakładów. ▪ Nie przyciągnięcie do Gminy nowych firm. ▪ Możliwość pogarszania się stanu środowiska naturalnego, przede wszystkim jakości powietrza. ▪ Niewykorzystanie potencjału turystycznego regionu (zabytki, przyroda, rzeki). ▪ Brak działań na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. ▪ Zagrożenia spowodowane klęskami żywiołowymi przede wszystkim podtopienia, zalania ze względu na słaby stan wałów.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 19. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna

	Pomocne w osiąganiu celu	Szkodliwe w osiąganiu celu
Czynnik wewnętrzny	<p>MOCNE STRONY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost liczby mieszkań, przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania oraz przeciętnej powierzchni przypadającej na 1 mieszkańca. ▪ Zasób mieszkaniowy Gminy (lokale komunalne i socjalne), nakłady Gminy na modernizację zasobu mieszkaniowego. ▪ Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa – stopień zwodociągowania wyższy niż w powiecie i województwie. ▪ Dobrze rozwinięta sieć kanalizacyjna. ▪ Prężnie działający Międzygminny Komplex Unieszkodliwiana Odpadów Komunalnych. ▪ Ważny węzeł komunikacyjny w skali województwa i kraju. ▪ Elektrownie wodne na rzece Wdzie. ▪ Gmina (zarówno miasto, jak i obszar wiejski) posiada dostęp do sieci gazowej, rosnąca liczba przyłączy indywidualnych. 	<p>SŁABE STRONY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mniejsza przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oraz przeciętna powierzchnia przypadająca na 1 mieszkańca w porównaniu do powiatu i województwa. ▪ Sieć ciepłownicza oparta na konwencjonalnych źródłach energii generująca zanieczyszczenia powietrza. ▪ Coraz mniej połączeń autobusowych o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym.
Czynnik zewnętrzny	<p>SZANSY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój mieszkalnictwa, napływ nowych mieszkańców dzięki poprawie warunków bytowych. ▪ Poprawa warunków lokalowych (pod względem ilościowym i jakościowym). ▪ Dalszy rozwój i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. ▪ Rozbudowa Międzygminnego Komplexu Unieszkodliwiana Odpadów Komunalnych. ▪ Dynamiczny rozwój gospodarczy dzięki dobrym warunkom infrastruktury komunikacyjnej. ▪ Rozbudowa S5 szansą na rozwój gminy. ▪ Rozwój żeglugi śródlądowej. ▪ Rozwój OZE i sieci gazowej. ▪ Rozwój infrastruktury kultury. 	<p>ZAGROZENIA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Niewykorzystanie potencjału posiadanej i powstającej infrastruktury drogowej na rzecz rozwoju Gminy. ▪ Wzrost cen ciepła dla mieszkańców spowodowany brakiem działań dostosowawczych dystrybutorów ciepła do norm europejskich.

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 4. Obszary problemowe

Na podstawie dokonanej diagnozy poszczególnych sfer życia w gminie Świecie, a także badań ankietowych z różnymi grupami interesariuszy oraz analizy mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń dostrzeganych w Gminie, możliwe było wyciągnięcie wniosków na temat głównych obszarów problemowych.

Wyodrębnione problemy mogą stanowić przeszkodę w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy Świecie w dłuższej perspektywie czasowej. Poniżej w formie drzewa problemów zostały przedstawione obszary, w których dostrzeżono konieczność realizacji działań naprawczych bądź niwelujących negatywne aspekty. W dalszej części opracowania wyróżniono główne problemy, które zostały przełożone na propozycję konkretnych przedsięwzięć.

Schemat 3. Problemy główne

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 5. Kierunki rozwoju

Wizja

Strategia Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018-2027 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację na terenie Gminy zwracając uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie powstawania dokumentu ważne jest również stworzenie wizji przyszłego stanu rzeczy, to znaczy określenie sytuacji, w jakiej gmina chciałaby się znaleźć w przyszłości. Uwzględniając zmieniającą się sytuację w otoczeniu, wzrost możliwości rozwojowych i oczekiwania mieszkańców, wizję rozwoju lokalnego sformulowano następująco:

Schemat 4. Wizja

Gmina Świecie zapewnia wysoki standard życia swoim mieszkańcom i sprzyja przedsiębiorcom oraz wykorzystuje swoje potencjały w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Źródło: *Opracowanie własne.*

Dostrzegając potencjał rozwojowy gminy Świecie, uwzględniając zdanie wyrażone przez głównych interesariuszy, a także biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie mogą się pojawić, ustalono wizję rozwoju gminy Świecie w perspektywie do 2027 roku, na którą składają się trzy główne cele.

Cele rozwojowe

W trakcie prac nad strategią określono trzy główne cele strategiczne.

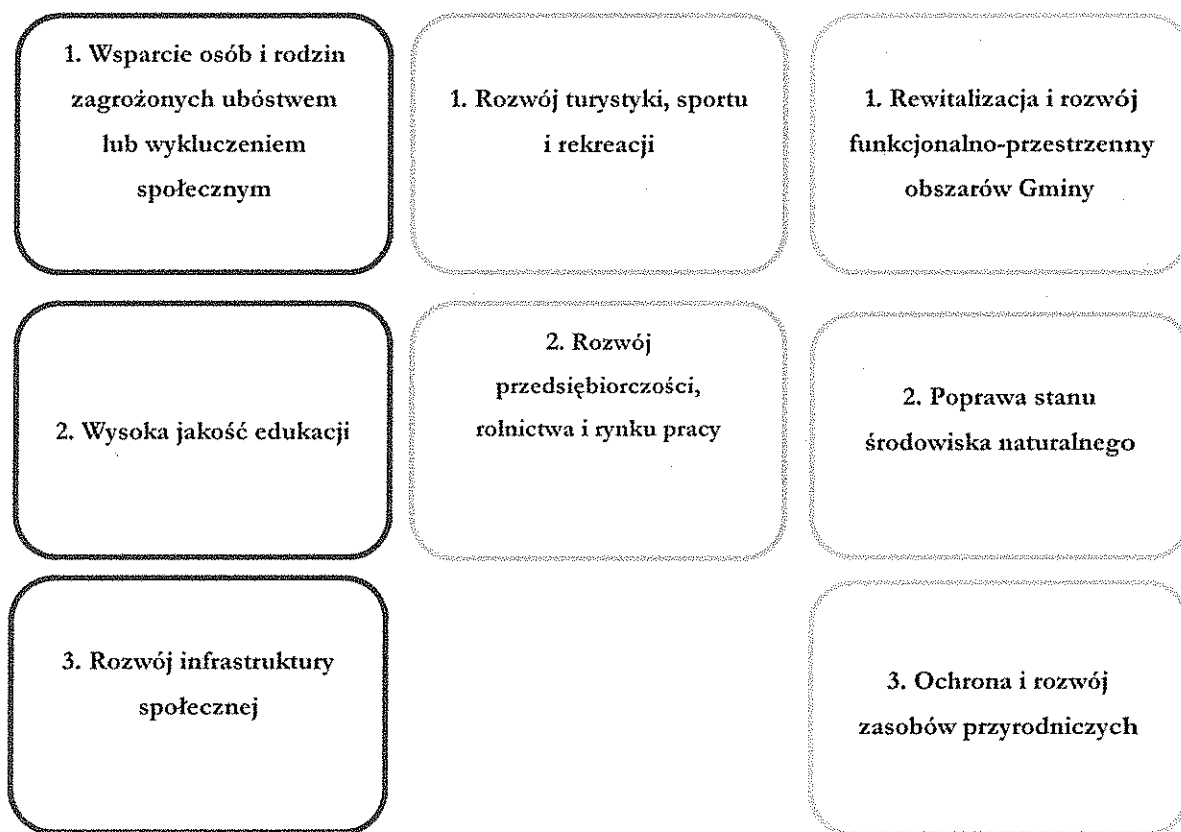
Schemat 5. Cele strategiczne

Źródło: *Opracowanie własne.*

Realizacja poszczególnych celów strategicznych możliwa jest przez wypracowanie konkretnych, związanych z nimi celów bezpośrednich.

Schemat 6. Cele bezpośrednie

Źródło: Opracowanie własne.

Najważniejsze przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w latach 2018-2027

Wybór najważniejszych kierunków działań możliwy jest dzięki wcześniejszemu określeniu celów. Najkorzystniej jest spojrzeć na nie, jako swego rodzaju propozycję — listę koniecznych przedsięwzięć, która jednak wciąż pozostaje otwarta dając pewien zakres swobody działania. Zarówno niniejsza lista, jak również ta będąca wynikiem identyfikacji kolejnych przedsięwzięć poddane zostaną ewaluacji w celu określenia stopnia realizacji ustaleń zawartych w niniejszym dokumencie. Sam proces ewaluacji wymaga włączenia ich do systemu sprawozdawczości i monitorowania, jako kolejnych elementów realizacji ustaleń strategii.

Tabela 20. Przedsięwzięcia w ramach celu I

CEL STRATEGICZNY I: Wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój infrastruktury społecznej	
Cel bezpośredni	Planowane przedsięwzięcie
1. Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie systemu edukacji dla rodzin dysfunkcyjnych w zakresie codziennego prowadzenia domu z wykorzystaniem istniejącej bazy tj. kuchni w szkołach czy przy świetlicach wiejskich. 2. Organizacja imprez propagujących zdrowy styl życia dla osób starszych. 3. Realizacja programów profilaktyki zdrowia. 4. Rozpoznawanie potrzeb społecznych, problemów i zagrożeń. 5. Poprawa adekwatności doboru środków działania do realizacji

systemu wsparcia.

6. Zwiększenie sprawności funkcjonowania wszystkich partnerów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym wspieranie działalności organizacji pozarządowych.
7. Budowa partnerstwa publiczno-prywatnego oraz publiczno-społecznego.
8. Wsparcie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej.
9. Profilaktyka i reintegracja społeczna oparta na komunikacji społecznej i procesach uczenia się solidarności.
10. Zapewnienie osobom zagrożonym marginalizacją i wykluczeniem społecznym dostępu do edukacji, pracy, kultury, sportu i rekreacji oraz innych dóbr i usług, budowanie świadomości zawodowej i przygotowanie młodego człowieka do podejmowania trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych, wykorzystując własne zasoby i potencjał.
11. Wspieranie rodzin w samodzielnym wypełnianiu podstawowych funkcji i ról społecznych.
12. Utworzenie sieci wsparcia w formie doradztwa zawodowego i życiowego dla uczniów świeckich szkół.
13. Utworzenie asystentury w placówkach szkolnych na rzecz uczniów niepełnosprawnych.
14. Organizacja przedsięwzięć integrujących i aktywizujących społeczność lokalną (pikniki) bez środków psychoaktywnych, alkoholu, leków i narkotyków.
15. Organizacja warsztatów, szkoleń służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.
16. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego na terenie gminy Świecie dla osób objętych pomocą społeczną.
17. Tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej (miejsc sprzyjających integracji społecznej, organizowanie otwartych imprez dla całej społeczności).
18. Motywowanie mieszkańców do większego zaangażowania w sprawy lokalne.
19. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
20. Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.
21. Budowa sieci współpracy z organizacjami pozarządowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, spółdzielniami socjalnymi.
22. Wspieranie rodzin dotkniętych kryzysem ze szczególnym uwzględnieniem niepełnosprawności w rodzinie zarówno dziecka, jak i osoby dorosłej.
23. Budowanie systemu pracy z osobą bezdomną i zagrożoną bezdomnością.
24. Stworzenie zespołu interdyscyplinarnego pracującego z osobą niepełnosprawną, chorą.
25. Propagowanie wolontariatu, który będzie obejmował obszarem działalności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
26. Utworzenie klubu wsparcia dla młodzieży zdolnej, a w tym pomoc finansowa, która pozwoli takim osobom rozwijać własne talenty i umiejętności.

<p>2. Wysoka jakość edukacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dydaktycznych dla dzieci mających słabsze wyniki w nauce oraz dla dzieci szczególnie uzdolnionych. 2. Rozwój edukacji młodzieży w dziedzinie przedsiębiorczości. 3. Realizacja projektów oraz zintensyfikowanie działań na rzecz rozwoju i doskonalenia kadry pedagogicznej. 4. Zwiększenie efektywności poradnictwa zawodowego świadczonego osobom młodocianym, wchodzącym na rynek pracy oraz osobom zagrożonym wykluczeniem. 5. Wyposażenie przedszkoli i szkół podstawowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne. 6. Rozwój przyszkolnej, bezpiecznej infrastruktury sportowej. 7. Wspieranie rozwoju kwalifikacji nauczycieli w ramach dostępnych programów z funduszy UE oraz innych. 8. Doskonalenie infrastruktury w zakresie TIK w placówkach oświatowych. 9. Kontynuowanie i rozwijanie działań w zakresie doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych (zabezpieczenie potrzeb uczniów). 10. Prezentowanie oferty szkół we współpracy ze szkołami poza systemem gminnym (m. in. poprzez organizację targów edukacyjnych).
<p>3. Rozwój infrastruktury społecznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój budownictwa socjalnego. 2. Rozwój budownictwa w ramach ŚTBS. 3. Rozwój mieszkalnictwa w ramach programu Mieszkanie plus. 4. Wyznaczenie terenów pod budownictwo socjalne. 5. Wzbogacenie infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej. 6. Modernizacja placów zabaw. 7. Stworzenie mieszkań chronionych, treningowych, wspieranych i wspomaganych. 8. Rozwój infrastruktury edukacyjnej – żłobka, przedszkoli i szkół. 9. Rozwijanie e-urzędu. 10. Zwiększenie dostępności do bezpłatnego Internetu dla mieszkańców w różnych lokalizacjach Gminy. 11. Rozbudowa monitoringu.

Zródło: Opracowanie własne

Tabela 21. Przedsięwzięcia w ramach celu II

<p>CEL WŁAŚCIWOŚCIOWY II Rozwój kultury i infrastruktury społecznej w obszarach wiejskich</p>	
<p>Cel bezpośredni</p>	<p>Planowane przedsięwzięcie</p>
<p>1. Rozwój kultury i infrastruktury społecznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój infrastruktury kulturalnej. 2. Zwiększenie ilości imprez rekreacyjnych. 3. Modernizacja Ośrodka Wypoczynkowego nad jeziorem Deczno. 4. Rozwój szlaku turystyczno – wodnego. 5. Rozwój szlaków turystyczno-rowerowych. 6. Odnowienie szlaków turystycznych, turystyczno-krajoznawczych, turystyczno-przyrodniczych oraz ścieżek dydaktycznych.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Mobilny rower miejsko-wiejski. 8. Oznakowanie ścieżek rowerowych. 9. Rozwój infrastruktury ścieżek rowerowych i rekreacyjnych. 10. Oświetlenie istniejących i nowych ścieżek rowerowych i rekreacyjnych. 11. Odbudowa Zamku Krzyżackiego. 12. Rekonstrukcja murów miejskich na obszarze Starego Miasta. 13. Rekonstrukcja bramy cmentarnej i murów przy historycznym cmentarzu przy ul. Mickiewicza. 14. Zagospodarowanie zieleni wzdłuż rzeki Wdy przy ulicy Wodnej i Nadbrzeżnej i utworzenie bulwaru. 15. Współdziałanie Gminy i jej zaangażowanie w tworzenie drogi wodnej na Wiśle. 16. Organizacja imprez propagujących zdrowy tryb życia. 17. Rozwój i modernizacja bazy sportowej i rekreacyjnej. 18. Rozwój obiektów sportowych, w tym obiektów związanych z uprawianiem sportów zimowych. 19. Wprowadzenie nowych technologii w sporcie. 20. Wspieranie inicjatyw i projektów zgłaszanych przez mieszkańców w obszarze aktywnego i zdrowego stylu życia. 21. Budowanie wizerunku Gminy poprzez sport wyczynowy i jego zintegrowaną z systemem edukacji szkolnej. 22. Dostępność i animacja infrastruktury sportowej. 23. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju współpracy z innymi ośrodkami miejskimi.
<p>2. Rozwój przedsiębiorczości, rolnictwa i rynku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie terenu inwestycyjnego Vistula Park III w okolicy nowo powstającej drogi S5. 2. Rozwój terenów inwestycyjnych Vistula Park I i II. 3. Wsparcie merytoryczne skierowane do rolników. 4. Stworzenie przyjaznych warunków dla rozwoju rolnictwa. 5. Ułatwianie podatkowe związane z dostosowaniem miejsca pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej. 6. Poprawa dostępności do informacji dla przedsiębiorców. 7. Promowanie lokalnych firm i przedsiębiorstw. 8. Wzmocnienie działań marketingowych w celu promocji Gminy.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 22. Przedsięwzięcia w ramach celu III

Cel bezpośredni	Planowane przedsięwzięcie
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja rewitalizacji na obszarze miasta. 2. Odnowienie skarp betonowych przy ulicy Mickiewicza. 3. Aktualizacja granic miasta. 4. Wzmocnienie i remont wałów przeciwpowodziowych, w tym wałów w Przechowie. 5. Poprawa estetyki terenów miejskich. 6. Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach wiejskich nie posiadających systemu kanalizacji sanitarnej.

7. Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz ich likwidacja na obszarach nowo skanalizowanych.
8. Zapewnienie odpowiedniej jakości wody do picia poprzez dalszy rozwój i modernizację infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy.
9. Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową.
10. Realizacja zadań wynikających z „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu ZWiK Sp. z o.o.”
11. Modernizacja i rozbudowa miejskiej komunalnej oczyszczalni ścieków.
12. Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenach wiejskich (drogi, ulice, chodniki, parkingi).
13. Rozwój infrastruktury na terenach wiejskich.
14. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych i zatok postojowych – realizacja zadań ujętych w „Koncepcji lokalizacji parkingów samochodowych i miejsc postojowych na terenie Świecia”.
15. Modernizacja, budowa, przebudowa i remonty dróg gruntowych, osiedlowych i chodników.
16. Stworzenie terminalu dla podróżnych o charakterze dworca.
17. Rozwój infrastruktury drogowej.
18. Sukcesywne doposażanie Gminy w stojaki dla rowerów w pobliżu szkół, miejsc handlu i pracy.
19. Likwidacja barier w przekraczaniu ciągów komunikacyjnych.
20. Rozwój dostępu do internetu w autobusach komunikacji miejskiej oraz do internetowych rozkładów jazdy.
21. Rozwój systemu informacji głosowej i wizualnej wewnątrz komunikacji publicznej, elektronicznego systemu informacji pasażerskiej, w tym tablic elektronicznych.
22. Zwiększenie integracji systemów transportowych (autobus, rower, transport samochodowy) przy terminalu dla podróżnych o charakterze dworca.

1. Promowanie działań na rzecz ochrony środowiska, w tym działań na rzecz rozwoju źródeł energii odnawialnej.
2. Rozwój Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Sulnówku oraz Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
3. Realizacja zadań wynikających z planów gospodarki odpadami szczebla krajowego i wojewódzkiego.
4. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami.
5. Działania mające na celu zwiększenie efektywności selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu.
6. Kontrole podmiotów prowadzących działalność z zakresu odbierania i zagospodarowania odpadów.
7. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów.
8. Realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Planu Mobilności Miejskiej oraz Programu Ochrony Środowiska, w tym zadania informacyjno-edukacyjne.
9. Wspieranie wykorzystania alternatywnych/odnawialnych źródeł energii.

2. Poprawa stanu środowiska naturalnego

10. Działania na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia zjawiska smogu.
11. Promocja budownictwa energooszczędnego i pasywnego.
12. Rozpowszechnianie informacji o wynikach monitoringu powietrza prowadzonego przez WIOŚ.
13. Zwiększenie liczby przyłączy do sieci gazowej poprzez promocję ekologicznych form ogrzewania budynków.
14. Modernizacja energetyczna oświetlenia ulicznego – wymiana oświetlenia na energooszczędne.
15. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest, w tym zadania informacyjno-edukacyjne.
16. Wspieranie przedsięwzięć związanych z sukcesywnym eliminowaniem źródeł azbestu.
17. Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów do siwz uwzględniające m. in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych.
18. Wprowadzanie nasadzeń ochronnych i w razie konieczności ekranów akustycznych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
19. Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku.

3. Ochrona i rozwój zasobów przyrodniczych

1. Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych.
2. Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych.
3. Odnowienie obszarów parkowych i zieleni miejskiej, zakładanie nowych terenów zielonych jako miejsc aktywnego wypoczynku.
4. Rozwój obszarów zielonych w mieście.

Źródło: *Opracowanie własne*

Rozdział 6. Spójność kierunków rozwoju gminy z dokumentami programowymi i planistycznymi

Strategia Rozwoju gminy Świecie na lata 2018-2027 została opracowana zgodnie z wytycznymi programowania rozwoju na lata 2014-2020. Dokument zachowuje spójność celów rozwojowych w odniesieniu do dokumentów europejskich oraz dokumentów krajowych i regionalnych. Zachowuje też powiązania między dokumentami poszczególnych szczebli programowania rozwoju. Przyjęte kierunki i cele rozwojowe są zgodne z celami określonymi w dokumentach strategicznych obowiązujących na następujących poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym, lokalnym, miejscowym. Wykaz analizowanych dokumentów przedstawiono na poniższym schemacie, a zbieżność pomiędzy nimi zaprezentowano w tabelach w kolejnych częściach rozdziału.

Schemat 7. Dokumenty strategiczne, z którymi Strategia Rozwoju gminy Świecie wykazuje zgodność.

Poziom wspólnotowy	Poziom krajowy	Poziom regionalny	Poziom lokalny	Poziom miejscowy
Strategia Europa 2020	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności	Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 roku, Plan modernizacji 2020+ Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Świeckiego	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świecie na lata 2016-2026
	Krajowa Polityka Miejska do roku 2020	Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Strategia Rozwoju Powiatu Świeckiego na lata 2014-2020	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku
			Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”	Lokalny Program Rewitalizacji gminy Świecie na lata 2017-2023
				Plan Mobilności Miejskiej Miasta Świecia Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Świecie Program współpracy na lata 2016-2020 Strategia Rozwoju Sportu Gminy Świecie na lata 2010-2019 Koncepcja Rozwoju Turystyki w Gminie Świecie

Źródło: Opracowanie własne.

Poziom wspólnotowy

Tabela 23. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom wspólnotowy.

Dokument strategiczny	Opis dokumentu strategicznego, który jest zgodny z dokumentem strategicznym
Strategia Europa 2020	<p>Strategia Europa 2020 jest długookresowym programem Unii Europejskiej na rzecz działania państw europejskich jako Wspólnoty. Jej zadaniem jest wskazywanie zjawisk problemowych oraz ich rozwiązań szczególnie w czasach kryzysu. Strategia Rozwoju gminy Świecie wpisuje się w następujące priorytety tego dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój inteligentny oparty na wiedzy i innowacji. ▪ rozwój zrównoważony polegający na wspieraniu gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. ▪ rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Zródło: *Opracowanie własne.*

Poziom krajowy

Tabela 24. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom krajowy

Dokument strategiczny	Opis dokumentu strategicznego, który jest zgodny z dokumentem strategicznym
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności	<p>Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Wizja zapisana w strategii zakłada, że w 2030 roku Polska gospodarka stanie się gospodarką konkurencyjną i innowacyjną. W osiągnięciu takiego stanu ma pomóc realizacja celu głównego polegającego na poprawie jakości życia Polaków. Niniejsza Strategia poprzez zawarte w niej przedsięwzięcia jest zgodna ze wskazanym dokumentem i przyczynia się do osiągnięcia następujących jego celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, ▪ Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki, ▪ Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „welfare state”, ▪ Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, ▪ Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski przez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego, ▪ Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.
Krajowa Polityka Miejska do roku 2020	<p>Krajowa Polityka Miejska określa planowane działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej i uwzględnia cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju i krajowej strategii rozwoju regionalnego. Dodatkowo wskazuje, w jaki sposób poszczególne polityki realizowane przez różne resorty i instytucje rządowe powinny być dopasowywane i kierunkowane do zróżnicowanych potrzeb polskich miast – od największych po najmniejsze. Równocześnie polityki publiczne powinny umożliwiać jak najlepsze wykorzystanie unikalnych potencjałów i przewag konkurencyjnych polskich miast – dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju, a przez to – co jest w centrum polityki miejskiej – dla poprawy jakości życia mieszkańców miast. Niniejszy dokument jest zgodny z następującymi celami szczegółowymi Krajowej Polityki Miejskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel 1. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia, ▪ Cel 4. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym

	<p>przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel 5. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.
--	---

Źródło: Opracowanie własne.

Poziom regionalny

Tabela 25. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom regionalny.

Dokument strategiczny	Sprawne cele i założenia dokumentu oraz zgodność Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2017-2022 z Abstraktem i celami strategicznymi
Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 roku, Plan modernizacji 2020+	<p>Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 identyfikuje specyficzne dla województwa kujawsko-pomorskiego wyzwania, które są związane z koniecznością ograniczenia bezrobocia, poprawą warunków życia ludności wiejskiej, nadaniu impulsów rozwojowych wschodniej części regionu, określeniu założeń polityki miejskiej oraz zbudowania tożsamości marki regionalnej. Niniejszy dokument wpisuje się w priorytety rozwojowe obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkurencyjna Gospodarka, ▪ Modernizacja Przestrzeni Gmin i Miast, ▪ Silna Metropolia, ▪ Nowoczesne Społeczeństwo. <p>Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Świecie wpisuje się w wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 roku cele strategiczne obejmujące: gospodarkę i miejsca pracy, dostępność i spójność, aktywne społeczeństwo i sprawne usługi, innowacyjność, nowoczesny sektor rolno-spożywczy, bezpieczeństwo, sprawne zarządzanie, tożsamość i dziedzictwo.</p>
Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020	<p>W dokumencie określono cztery poziomy planowania i wdrażania polityki terytorialnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poziom wojewódzki – obejmuje miasta Toruń i Bydgoszcz oraz ich obszar funkcjonalny, ▪ Poziom regionalny i subregionalny - obejmuje miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z ich obszarami funkcjonalnymi, ▪ Poziom ponadlokalny (powiatowy) – obejmuje miasta powiatowe i ich obszary funkcjonalne (ORSG), ▪ Poziom lokalny – rozwój w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną (RLKS). Poziom ten obejmuje gminy wiejskie oraz miasta nie będące stolicami powiatów (lokalne centra rozwoju). <p>Gmina Świecie objęta jest poziomem ponadlokalnym polityki terytorialnej. W Założeniach polityki terytorialnej ustalono, że celem wojewódzkiej polityki miejskiej jest poprawa konkurencyjności całego województwa, dzięki optymalnemu wykorzystaniu potencjałów rozwojowych wszystkich miast. Natomiast w zakresie regionalnej polityki rozwoju obszarów wiejskich konieczna jest ich aktywizacja społeczno-gospodarcza poprzez stymulowanie rozwoju społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej. Strategia jest zgodna ze wskazanymi kierunkami rozwoju i poprzez zaplanowane przedsięwzięcia przyczynia się do ich osiągnięcia.</p>
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	<p>Misją wskazaną w Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności mieszkańców w życiu społecznym. Strategia wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu, ▪ Wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych, ▪ Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 26. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom lokalny

Dokument strategiczny	Cele i wartości strategiczne i operacyjne (zgodność z dokumentem strategicznym)
Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Świeckiego	<p>Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Świeckiego jest dokumentem niezbędnym do skutecznego rozwoju obszaru i stanowi jeden z najważniejszych dokumentów o charakterze lokalnym. Z jednej strony stanowi ona diagnozę stanu obecnego, z drugiej zaś jest usystematyzowanym zbiorem jasno sprecyzowanych potrzeb i wynikających z nich celów rozwojowych. Ponadto wytyczone w niej zostały priorytety oraz listy przedsięwzięć wraz z instrumentami do ich realizacji. Strategia Rozwoju Gminy Świecie wykazuje spójność ze Strategią ORSG w następujących celach strategicznych oraz operacyjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsiębiorczy region: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Rozwój i wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza działających w obszarze inteligentnych specjalizacji, 1.2. Przyjazne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, 1.3. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej i technicznej, 1.4. Ścisła współpraca instytucji rynku pracy z pracodawcami, 1.5. Podejmowanie działań aktywizujących na rzecz wzrostu zatrudnienia. 2. Wysoka dostępność i jakość usług zdrowotnych i społecznych: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu, 2.2. Rozwój form opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz usług wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, 2.3. Ułatwienie powrotu kobiet na rynek pracy poprzez rozwój różnych form opieki nad dziećmi do lat 3, 2.4. Zwiększenie dostępu do usług medycznych wysokiej jakości, 2.5. Poprawa stanu zdrowia poprzez rozwój programów profilaktycznych i działań edukacyjnych. 3. Konkurencyjny i kreatywny kapitał ludzki: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Poprawa dostępności do edukacji przedszkolnej, 3.2. Poprawienie jakości usług edukacyjnych poprzez doposażenie placówek edukacyjnych na wszystkich poziomach kształcenia, 3.3. Rozwój kompetencji kluczowych uczniów na wszystkich poziomach kształcenia, 3.4. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli na wszystkich poziomach kształcenia, 3.5. Ułatwiony dostęp do rynku pracy poprzez rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, 3.6. Oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb rynku pracy, 3.7. Szeroki dostęp do staży i praktyk zawodowych. 4. Ochrona dziedzictwa kulturowego: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Rozwój lokalnego potencjału kulturowego w oparciu o instytucje kultury, 4.2. Renowacja i ochrona dziedzictwa historycznego i obiektów zabytkowych, 4.3. Organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych w celu popularyzacji potencjałów regionu. 5. Efektywne wykorzystanie i ochrona potencjałów środowiska przyrodniczego oraz racjonalny rozwój infrastruktury technicznej: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Ochrona środowiska naturalnego poprzez promowanie transportu zbiorowego i rowerowego, 5.2. Dalsza rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych, 5.3. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii.

<p>Strategia Rozwoju Powiatu Świeckiego na lata 2014-2020</p>	<p>W Strategii Rozwoju Powiatu Świeckiego wskazano, że wykorzystując swoje położenie i posiadany potencjał powiat świecki stanie się miejscem zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, w którym warto będzie mieszkać, pracować, inwestować, rozwijać się, a także wypoczywać. Ta wizja rozwoju powiatu jest w pełni zgodna z wizją i celami jakie stawia niniejszy dokument. Realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Świecie przyczyni się nie tylko do rozwoju samej gminy, ale również do rozwoju powiatu świeckiego. Ponadto niniejsza Strategia wpisuje się w następujące cele Strategii Rozwoju Powiatu Świeckiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ W obszarze „Gospodarka”: wykorzystanie położenia i potencjału społeczno-gospodarczego powiatu w celu stworzenia korzystnych warunków do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości. ▪ W obszarze „Infrastruktura”: poprawa infrastruktury drogowej oraz dostępności komunikacyjnej powiatu. ▪ W obszarze „Środowisko”: wydzielenie obszarów atrakcyjnych turystycznie, wprowadzenie turystyki kulturowej, wydzielenie turystycznych szlaków komunikacyjnych, wzmacnianie tożsamości kulturowej mieszkańców. ▪ W sferze „Społecznej”: wszechstronny rozwój kapitału społecznego.
<p>Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”</p>	<p>Gmina Świecie jest jedną z 11 gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”. W cel ogólny LSR 1.0 „Wzmocnienie rozwoju społeczno – gospodarczego obszaru LGD do końca 2023 roku – wpisuje się potrzeba wzmocnienia gospodarki lokalnej, aktywizacji społecznozawodowej mieszkańców i zwiększenie rozpoznawalności obszaru LGD poprzez realizację celów szczegółowych, tj.:</p> <p>1.1 „Rozwój gospodarczy obszaru LGD do końca 2023 roku”</p> <p>1.2 „Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców obszaru LGD, w tym grup defaworyzowanych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do końca 2023 roku.”</p> <p>1.3 „Podnoszenie atrakcyjności obszaru LGD poprzez rozwój infrastruktury turystycznej/rekreacyjnej, zachowanie dziedzictwa lokalnego i jego promocję do końca 2023 roku.”</p> <p>Planowane w Strategii Rozwoju Gminy Świecie przedsięwzięcia w pełni wpisują się w powyższe cele.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

Podana w tabeli

Tabela 27. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom miejscowy.

<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świecie na lata 2016-2026</p>	<p>W Strategii wskazano, że misją gminy jest zapewnienie mieszkańcom możliwości rozwoju osobistego i zawodowego oraz ograniczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego. Powyższe jest zbieżne z celami jakie założono w niniejszym dokumencie. Strategia Rozwoju Gminy wpisuje się w następujące cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój aktywności społecznej i obywatelskiej, ▪ Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży, ▪ Integracja społeczna, ▪ Budowa zintegrowanego systemu wsparcia seniorów i niepełnosprawnych.
<p>Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Świecie na lata 2012-2015 z</p>	<p>Strategia Rozwoju Gminy Świecie jest zgodna z założeniami Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku szczególnie w celu głównym: otwarcie gminy Świecie na świat poprzez zapewnienie rozwoju zrównoważonego, harmonijnego i długofalowego opartego na rozwijającym się potencjale gminy i jej mieszkańców przy maksymalnym wykorzystaniu szansy wynikającej z</p>

perspektywą do 2019 roku	<p>członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Ponadto dokument jest zbieżny z innymi celami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewniania odpowiedniej jakości wody do picia wszystkim mieszkańcom gminy. ▪ minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów oraz dostosowanie gospodarowania odpadami komunalnymi do przepisów prawnych. ▪ ochrony obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego. ▪ zachowania i zwiększania bioróżnorodności istniejących ekosystemów. ▪ poprawy i utrzymania dobrej jakości powietrza na terenie Gminy. ▪ poprawy klimatu akustycznego na obszarach szczególnie obciążonych hałasem. ▪ zmniejszenia energochłonności gospodarki oraz wzrost wykorzystania źródeł energii odnawialnej. ▪ wzrostu świadomości mieszkańców dotyczącej ochrony przyrody.
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świecie na lata 2017-2023	<p>Strategia Rozwoju Gminy jest zgodna z LPR, który stanowi jej uszczegółowienie w dziedzinie rewitalizacji. Strategia dostrzega potrzebę przeprowadzenia rewitalizacji na zdegradowanych obszarach gminy, które zostaną ostatecznie wyznaczone w LPR. Zakłada również potrzebę przeprowadzenia działań dotyczących rewitalizacji miasta, zarówno w zakresie infrastrukturalnym, jak i społecznym.</p>
Plan Mobilności Miejskiej Miasta Świecia	<p>Strategia Rozwoju Gminy Świecie wpisuje się w założenia Planu Mobilności Miejskiej Miasta Świecia poprzez następujące cele: stworzenie trwałych, energooszczędnych i sprzyjających środowisku systemów transportowych; zrównoważenie wykorzystania wszystkich środków transportu (pociąg, tramwaj, autobus, samochód, rower, motocykl, chodzenie pieszo); rozwój gospodarczy miasta oraz zapewnienie wysokiego poziomu życia mieszkańcom; zapewnienie płynnego ruchu w mieście; stworzenie bardziej dostępnego, bezpiecznego oraz niezawodnego transportu miejskiego.</p>
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Świecie	<p>Strategia Rozwoju Gminy Świecie wpisuje się w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel strategiczny: poprawę jakości środowiska naturalnego gminy Świecie, dzięki działaniom na rzecz redukcji emisji dwutlenku węgla, ▪ Cele operacyjne: wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii oraz poprawa efektywności energetycznej obiektów i urządzeń użyteczności publicznej i komunalnej; rozwój przedsiębiorczości na podstawie idei gospodarki zrównoważonej; zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych; promocję i edukację z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii; wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii oraz poprawę efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych.
<p>Program współpracy na lata 2016-2020</p> <p>Strategia Rozwoju Sportu Gminy Świecie na lata 2010-2019</p>	<p>Celem głównym Programu Współpracy na lata 2016-2020 jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb społecznych. Celami szczegółowymi tego dokumentu są: aktywizowanie społeczności lokalnej w zapewnieniu równości szans rozwoju, budowanie partnerskiej współpracy opartej o wzajemne zaufanie stron, pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych oraz zwiększenie efektywności realizacji zadań publicznych. Strategia Rozwoju Gminy Świecie w pełni wpisuje się w powyższe założenia Programu współpracy na lata 2016-2020.</p> <p>Strategia Rozwoju Sportu gminy Świecie jest dokumentem strategicznym nakreślającym kierunki i działania niezbędne w kształtowaniu aktywności i sprawności społeczeństwa. Głównym zadaniem jest wsparcie rzeczowe i niematerialne wszelkich form aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowane lub poprawianie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszystkich poziomach. Strategia Rozwoju gminy Świecie jest zbieżna z tym dokumentem w następujących celach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój dzieci i młodzieży, ▪ Rozwój sportu, ▪ Powszechności dostępu do sportu oraz propagowanie zdrowego stylu życia, ▪ Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie Świecie.

Koncepcja Rozwoju
Turystyki w gminie
Świecie

W Koncepcji Rozwoju Turystyki wskazano, że rozwój turystyki stanowi jedną z głównych szans rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Świecie, a prawidłowo funkcjonująca gospodarka turystyczna może także przyczynić się do zachowania przyrody tego obszaru. Również niniejsza Strategia dostrzega potencjał gminy w zakresie turystyki. Strategia jest zgodna z następującymi celami rozwojowymi gospodarki turystycznej w gminie Świecie:

- dalszy rozwój gospodarki turystycznej z uwzględnieniem ochrony środowiska przyrodniczego (rozwój zrównoważony),
- podnoszenie konkurencyjności oferty turystycznej, tworzenie pakietów turystycznych,
- zwiększenie ruchu turystycznego: krajowego i zagranicznego,
- powstanie nowych miejsc pracy w gospodarce turystycznej i usługach towarzyszących,
- zwiększenie dochodów ludności dzięki zwiększeniu obsługi ruchu turystycznego,
- rozwój infrastruktury społecznej, kulturalnej i technicznej w nawiązaniu do gospodarki turystycznej, w tym turystyczne zagospodarowanie terenu, wytyczenie i oznakowanie szlaków.

Źródło: *Opracowanie własne.*

Rozdział 7. System wdrażania, sposoby monitorowania i kontroli

Planowanie rozwoju jest procesem ciągłym. Dla zagwarantowania, że postanowienia przyjęte w niniejszym dokumencie będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostaną warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania i weryfikacji. Samorząd gminy Świecie pełni rolę koordynatora i organizatora prac związanych z realizacją Strategii Rozwoju gminy Świecie.

W celu realizacji Strategii Rozwoju Gminy, Rada Miejska, wszyscy pracownicy Urzędu Miejskiego oraz jednostki podległe zostały zobowiązane do:

1. Zapoznania się ze Strategią Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018 – 2027.
2. Wykonywania zadań wynikających ze Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018 – 2027.
3. Zaangażowania niezbędnych sił i środków w ramach posiadanych kompetencji.
4. Współpracy z Wydziałem odpowiedzialnym za realizację Strategii Rozwoju Gminy Świecie na lata 2018 – 2027.

Każde realizowane zadanie inwestycyjne o oddziaływaniu strategicznym dla gminy Świecie wynikające z przyjętych celów strategicznych i wpisujące się w zakładane do realizacji przedsięwzięcia będzie poddane bieżącej kontroli w zakresie monitorowania postępu prac zgodnie z przyjętym planem, eliminowania skutków zakłóceń wywołujących odchylenia pomiędzy zaplanowanym, a rzeczywistym przebiegiem projektu oraz wykorzystania zasobów. Za kontrolę prawidłowości prowadzonych działań projektowych odpowiadać będą wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego w Świeciu w zakresie posiadanych kompetencji. Proces monitoringu i kontroli będzie służył identyfikacji realizowanych przedsięwzięć i ich zgodności z przyjętymi celami strategicznymi.

Monitoring i kontrola będą umożliwiać modyfikację poszczególnych elementów przyjętych ustaleń. System ten może być wykorzystywany do ciągłego śledzenia zdarzeń, tendencji i procesów zachodzących w otoczeniu Gminy, które mogą wywierać pozytywny lub negatywny wpływ na osiągnięcie przyjętych celów rozwojowych. Pozwoli to na zwiększenie zdolności władz do szybkiej i skutecznej reakcji na zachodzące w otoczeniu zmiany.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji przyjętej strategii może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Rozdział 8. Finansowanie Strategii Rozwoju Gminy Świecie

Przedsięwzięcia zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Świecie i wynikające z nich konkretne projekty będą finansowane nie tylko z budżetu gminy Świecie, ale także ze źródeł zewnętrznych, wśród których należy wymienić m. in.:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 (RPO WK-P)
* W ramach programu możliwe będzie uzyskanie dofinansowania tzw. projektów twardych wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz tzw. projektów miękkich, przeznaczonych na inwestycje w zasoby ludzkie, wspierane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
4. Program Operacyjny Polska Cyfrowa
5. Program Operacyjny Pomoc Techniczna
6. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Aby efektywniej pozyskiwać fundusze zewnętrzne gmina Świecie razem z innymi podmiotami z sektora publicznego, gospodarczego, społecznego oraz mieszkańcami Powiatu Świeckiego tworzy Lokalną Grupę Działania Gminy Powiatu Świeckiego i aktywnie uczestniczy w aplikowaniu o środki z Unii Europejskiej.

Spis map

Mapa 1. Położenie Świecia.....	6
--------------------------------	---

Spis schematów

Schemat 1. Interesariusze.....	39
Schemat 2. Analiza SWOT	45
Schemat 3. Problemy główne.....	50
Schemat 4. Wizja	51
Schemat 5. Cele strategiczne.....	51
Schemat 6. Cele bezpośrednie.....	52
Schemat 7. Dokumenty strategiczne, z którymi Strategia Rozwoju Gminy Świecie wykazuje zgodność.....	58

Spis tabel

Tabela 1. Korzystanie z pomocy społecznej.....	11
Tabela 2. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w latach 2014 - 2016	11
Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w gminie Świecie.....	12
Tabela 4. Wyniki egzaminu szóstoklasisty dla gminy, powiatu i województwa.....	16
Tabela 5. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2013-2016 w gminie Świecie	16
Tabela 6. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku na tle gminy, powiatu i województwa	16
Tabela 7. Liczba podmiotów wg klas wielkości.....	24
Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD w 2016 r.	24
Tabela 9. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w gminie Świecie, powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2016.....	25
Tabela 10. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców na terenie gminy Świecie, powiatu świeckiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2014 – 2016.....	26
Tabela 11. Pracujący w gminie Świecie w latach 2013-2015.....	26
Tabela 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Świecie na tle powiatu świeckiego w latach 2014 – 2016	28
Tabela 13. Udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle osób zarejestrowanych w urzędzie pracy – wybrane kategorie osób bezrobotnych na terenie gminy Świecie w latach 2014 – 2016.....	28
Tabela 14. Szlaki rowerowe i piesze w gminie Świecie.....	29
Tabela 15. Dochody i wydatki gminy Świecie w latach: 2014 – 2016.....	38
Tabela 16. Ocena poszczególnych dziedzin życia w gminie Świecie	40
Tabela 17 . Analiza SWOT - sfera społeczna	46
Tabela 18. Analiza SWOT – gospodarka i środowisko przyrodnicze.....	47

Tabela 19. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna.....	49
Tabela 20. Przedsięwzięcia w ramach celu I	52
Tabela 21. Przedsięwzięcia w ramach celu II.....	54
Tabela 22. Przedsięwzięcia w ramach celu III	55
Tabela 23. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom wspólnotowy	59
Tabela 24. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom krajowy	59
Tabela 25. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom regionalny.....	60
Tabela 26. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom lokalny	61
Tabela 27. Zgodność strategii z dokumentami strategicznymi – poziom miejscowy.....	62

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Świecie w latach 2007, 2010, 2014, 2016	7
Wykres 2. Współczynnik feminizacji	8
Wykres 3. Udział procentowy poszczególnych grup wiekowych w latach 2007 - 2016 w gminie Świecie.....	8
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego w latach 2007 - 2016 w gminie Świecie	8
Wykres 5. Porównanie struktury wiekowej w gminie Świecie, powiecie i województwie w 2016 r.....	9
Wykres 6. Ruch naturalny na obszarze gminy Świecie w latach 2007 - 2016	9
Wykres 7. Migracje ludności w gminie Świecie w latach 2007 - 2016.....	10
Wykres 8. Prognozy demograficzne dla powiatu świeckiego na lata 2016-2035.....	10
Wykres 9. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2013 – 2015.....	14
Wykres 10. Odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną w wieku 3-5 lat.....	15
Wykres 11. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w latach 2013-2015	15
Wykres 12. Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	27
Wykres 13. Stopa bezrobocia rejestrowanego w na terenie powiatu świeckiego, województwa i kraju.....	27
Wykres 14. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w odniesieniu do osób w wieku produkcyjnym na terenie gminy Świecie	29
Wykres 15. Zużycie wody na jednego mieszkańca w gminie Świecie i powiecie świeckim w latach 2013 – 2015 (metry sześciennie według zużycia)	35
Wykres 16. Wydatki i dochody budżetowe gminy Świecie na jednego mieszkańca w latach 2013 - 2015 ...	38
Wykres 17. Poziom zainteresowania mieszkańców sprawami gminnymi	39
Wykres 18. Poziom zadowolenia mieszkańców z życia w gminie Świecie.....	40
Wykres 19. Ocena możliwości rozwojowych gminy	41
Wykres 20. Główne kierunki rozwojowe gminy Świecie wskazane przez mieszkańców	41
Wykres 21. Cele, na które zdaniem ankietowanych priorytetowo powinny zostać przeznaczone środki finansowe (liczba wskazań).....	42